

ఆంధ్రమిత్రం

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ మే నెల 26-వ తేది గురువారము } No. 47
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామసంవత్సర వైశాఖమాస బహుళ దశమి. } సంచిక ౪౭

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకు వేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్యును, వాయుబొట్ట
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును
పొట్టబొగ్గును, బొటముల భేదించును,
చాపుల దూపుమాపును, వగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో కూడ వాడుచున్నారు.

ఆమృతాంజనము అన్నివిధములగు
నొప్పులకు సంతోషింపజేసింది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
ఆమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు
తేక
249, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోర్డు, బొంబాయి.

RELIABLE ESTD 1900. TELE. BANGARU.
JEWELLERY FIRM.
VUMMIDI BANGARU CHETTY & SONS
Manufacturing
Jewellers & Diamonds
Merchants MADRAS.

వెండి, బంగారు
నగలు విషయములో
మీకు
ఏదికావలసినను
మావద్ద
సిద్ధముగా
నున్నది.
హాజరులో
తేసివి
త్వరలో
తయారుచేసి
పంపబడును.

ఉమ్మడి బంగారుచెట్టి అందుకొన్న, నగలవర్తకులు, 28, చైనాబజారులోడ్డు, మద్రాసు

బావులతో నిమిత్తము లేకుండ

బెంగాలు మైదర్లుపంపులతో మీ యిష్టము వచ్చినచోట
పరిశుభ్రముగా జలమును పొందవచ్చును.
ఇంకను, ఆకుమల్లకు తోటలకు, వ్యవసాయమునకు పనికివచ్చు
చేతి పంపులు, మరపంపులు మావద్ద అనేకములు గలవు.
వలయువారు:—

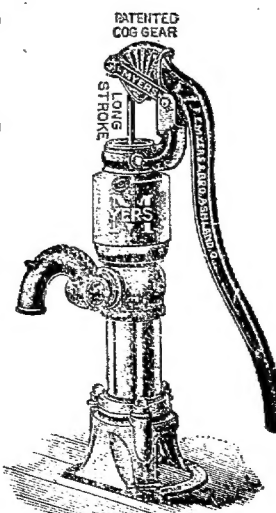
ది లిమాయి బ్రదర్స్ లిమిటెడ్

మైదర్లుపంపులకు సోలుయే శెట్టు,
1/173 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

2454

ఫ్రెండు అందుకో,

కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలకు యే శెట్టు, బెజవాడ, అన్ని వ్రాయవలయును.

WANTED 3108
Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.
Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE,
DELHI.

WANTED, SHORTHAND-TYPIST.
Wanted, Shorthand-typist, experienced
by English missionary. A Brahmin with
thorough knowledge of Telugu preferred, or a
Christian. Good salary to a suitable man.
Apply to Rev. C. G. Early,
LAKSHETIPET,
Nizam's Dominions.

క వ లె ను 3477
కష్టపడి, సామర్థ్యముతో పనిచేయునట్టి ఏజం
ట్లు ఉత్తరనర్కారులం దన్ని భాగములందును ఇం
డియాందు మిక్కిలి అభివృద్ధిదశలోనున్న భీమా
కంపెనీయైన ది జనరల్ అస్సూరెన్సు
సొసైటీ లిమిటెడ్ కు కావలెను.
సరియైనవారికి గొప్ప వరుమానముగలదు
Apply to:—V. RAMA RAO, B, COM,
(VORA & Co.)
Special Representative,
GENERAL ASSURANCE SOCIETY Ltd.
VIZIANAGARAM

మహాసూర్యవర్తి
ప్రశస్తమైన యోగము. ప్రతివారికి అవసరమయినది.
తలతిరుగుట, నోటనీరూరుట, కాళ్ళచేతులు మంటలు, నోటి
పూత, గుండెలలోమంట, మొదలగు పెత్తనవికారమునకు ప్రజా
యుధము. శ్రీ ముక్త్యాలరాజావారి సంస్థానమున తయారయి
నది-వెల తు 1-కి రు 5/-.
ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల(కృష్ణా). 2126

భారత దేశపు వాయువిమానముల సమితి

కరాచి, మే 23:—భారతదేశపు వాయువిమానముల సమితివారియాజమాన్యమున, కరాచియందలి దివ్యజ్ఞానసమాజ మువారి భవనమున మొదటిసభ జరిగెను. పలువురు ప్రముఖులగు భారతీయులు అంగ్లేయులు ఈసభనువచ్చియుండిరి. డా॥ మాంటాగు కెబ్బిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. డా॥ వెబ్బిగారు సభను ప్రారంభించుచు ఇట్లుచెప్పిరి:—1918 సంవత్సరమున మేజరు జెనరలు సాల్వండుగారు ప్రథమమున భారతదేశమునకు వాయు విమానమును తెచ్చిరి. ప్రస్తుతము ప్రపంచమున దాదాపు అన్ని దేశములందును వాయువిమానము లున్నవి. 1918 సంవత్సరము ఆనంతరము అన్ని దేశములనుండి వాయు విమానములు మనదేశమునకు వచ్చినవి. భారతదేశమునందు చక్కని సర్వీసు ఏర్పరుప ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇందు లక్ష కొన్ని ఉపసంఘములతో కూడిన కేంద్రసంఘము ఏర్పడి యున్నది. ఈ ప్రయత్నములన్నియు ఆచరణములో సఫల మగునని నమ్ముచున్నాను.”

ఆర్.యస్. బోసుగారి ఉపన్యాసము

మిమ్ముల కమాండరు ఆర్.యస్. బోసుగారు ఈక్రింది విధమున ఉపన్యసించిరి:—మొదటి వాయువిమానము 1903-వ సంవత్సరమున తయారుచేయబడెను. 1919 సంవత్సరమునందే వ్యాపారవాణిజ్య సౌకర్యములకు వాయువిమానము లుపయోగింపబడెను. అదిమొదలు వాయువిమానములు సంఖ్య సర్వీసు సౌకర్యములు మిగల అధికముగ వృద్ధిచెందెను. అంతేగాక వాయు విమానముల సర్వీసునందు ప్రమాదములు మిగల స్వల్పము. బ్రిటిషు పరీక్షాప్రక్రియనుండు 168000 ప్రైట్లకు ఒక ప్రమాదముచోప్పునకేమాత్రము జరిగినది. లండన్ కిథులలో వందల కొలదిజనలు మోటారుబండ్ల క్రిందపడి మరణించుచున్నారు. లండన్ లో వారమున కొక ప్రమాదమైనను జరుగచున్నది. వాయువిమానముల సర్వీసులు 7 సంవత్సరములనుండి జరుగచున్నవి. ఇప్పటికి 75 వేలమంది ప్రయాణికులు 10 లక్షల ప్రైట్ల వాయు విమానములందు ప్రయాణముచేయుచున్నారు. కాని నాలుగు ప్రమాదములు మాత్రమే జరిగినవి. 13రు మరణించిరి. 5 మందికి గాయములు తగిలెను. భారతదేశపు పరిస్థితుల ననుసరించి ఇంకను ప్రమాదములు తగ్గును. 1921 సంవత్సరమున ఇంగ్లాండులో 6000 ప్రైట్ల వరకు వాయువిమానముల సర్వీసు యుండెను. 1926 సంవత్సరమున 18120 ప్రైట్ల సర్వీసుయున్నది. గంటకు 68 ప్రైట్ల పోగల వాయువిమానములు నూరుమంది ప్రయాణి కలను తీసికొనిపోగల వాయువిమానములు తయారుచేయబడు చున్నవి.

జర్మనీవారు విషయములందు ప్రశంసనీయులుగ పని చేయుచున్నారు. జర్మనీవారు తయారు చేసిన యక 57 వాయు విమానము బాంబోలినుండి డాక్యుకి (అనగా 4200 ప్రైట్లు) 96 గంటలలో ప్రయాణ మొనర్చెను. ఇంగ్లాండు వాయు విమానము ఇంగ్లాండునుండి అమెరికాకు (అనగా 6400 ప్రైట్లు) 108 గంటలలో ప్రయాణ మొనర్చెను. తిరిగి వచ్చుటకు 75 గంటలమాత్రమే పట్టెను. గంటకు 62 ప్రైట్లు పోగలిగిన వాయు విమానములు ఇప్పుడే యున్నవి. వాయువిమానముల సిరిని అభివృద్ధికి తెచ్చుటకు పలువురు శాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధన ము లొనగ్గుచున్నారు. రాబోవు యుగము వాయువిమాన ముల యుగమని చెప్పవచ్చును. (ఆ. (పె.)

బాలక్ వార్షిక సంచిక

బాలికా బాలకుల కత్యంతోపయుక్తముగు

హిందీ మాసపత్రిక

రాష్ట్రమునందుల హేరి యా సరాయి అను పట్టణమున నీమాసపత్రిక ప్రతి మాసమునందును శుక్లపక్షమున వెలువడును. సామాన్యదామాడు రూపాయలు. రెండవ సంపుటము మొదటి సంచిక మా కార్యాలయము నలంకరించినది. కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇదిమాఖ మాసమున వెలువడినది. ఇందు హిందీ భాషలో అమూల్యము లును సచిత్రములు నగు వ్యాసములు చాలకలవు. ఇందలి భాషలో గీర్వాణ పదబాహుళ్య మత్యధికముగానున్నదిగాన బాగుగా బోధపడగలను. గురునానక్ దేవుని, గౌతమబుద్ధుని, ఆప్టనాథుని ప్రధానాంధకారము, గోసేన, ప్రహ్లాదచరిత్ర, శ్రీకృష్ణ బాలీల, రైలుబండి మున్నగువ్యాసము లిందుగలవు. మొత్తము 104 పేజీలున్నవి. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను. మేనేజర్ బాలక్, హిందీ పుస్తక భాండారము, లపారియా సరాయి, బీహారు.

“పునర్జన్మలో నైనను సతీవతులమై యుండగలము!”

అత్తమాతృజ్ఞానకొనిన యువతి స్త్రీయున కిడిన సందేశము

“మా స్వేచ్ఛానువర్తనమునకు నాతండ్రియే అడ్డువచ్చెను” అని ప్రియుడు తెల్పుట

ఈ జన్మలోగానిచో రాగల జన్మలోనైనను నీవే నా భర్తగను నేను నీకు ఆరాంగివిస్తే యుండగలము. నన్ను తమింపుము. నుదాపయ్యగు బాలికను పెండ్లాడి యీబీబీతమును సుఖముగ వెడల నడుపుము. అనుచు అత్తమాతృజ్ఞానకొనుటకు ముందుగ ఇంద్రాబాయి యను 28 సంవత్సరముల ప్రాయముగల వితంతువు తన ప్రియుడగు దేశపాండియను వైద్యవిద్యార్థికి లేఖవ్రాసెను. ఈయనలి అప్పత్రియందు దాదిగ నుండెను.

నేడు బొంబాయి కారొనరు కోర్టులో దేశపాండి సాక్ష్య మొసంగుచు గతించిన ఇందిరాబాయి యున్నది. తానును గత మూడు సంవత్సరములనుంచి స్నేహనరాగముతో మెలంగుచుంటిమని పల్కెను. కొలది దినములక్రితము నా జనకుని ఆజ్ఞపై

నేను పూనాకు వెళ్లి యుంటిని. కాని ఇంద్రాబాయి నా వివాహమునకై పూనా వెళ్లి యుంటినిని అపోహ జెందెను అనిచెప్పెను.

మీ ఇరవుర ప్రేమాను బంధమున కడ్డువచ్చిన దెవరు అని కారొనర్ (న్యాయాధిపతి) ప్రశ్నింపగా నాతండ్రియే యని దేశపాండి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

కారొనరు మిమ్ముల నొక వినోదకరముగ ఒకానొక ట్లొడికధను వివరించెను.

ఆ కథయందు తండ్రి తన తనయ నుద్దేశించి మీయిరువురలో బుద్ధిహీనముగ వస్తు వెచ్చియైన గలదా యని ప్రశ్నింప నీవున్నావుగా యని మాతరు సమాధాన మిచ్చెను (నవ్వు) విచారణవాయిదా నేయబడెను. బొంబాయి 25-5-27

ఆవు - గేదె - ఎద్దు - దున్న పాతు

గోరక్షణానకుడుగు నొకవిలేఖరి మహాత్మునకు వ్రాసిన లేఖ

గోరక్షణ సమస్యయందు నేడెలను దున్నలను చేర్చి గూడదని మీరు వ్రాసితిరి. దున్నవ్యవసాయపు పనులకు పనికిరాదని మీ రభిప్రాయ పడుచున్నట్లు తోచుచున్నది. కొంకణమున గేదెలను దున్నులనే విక్రీణి ఉపయోగకరముగా నున్నవి. మృనిపిపలు వారి చెత్తబడ్డను లాగుటకు నీటి సంపులంద పనిచేయుటకును పాలములను దున్నుటకు నాగళ్లను లాగుటకును గూడ నచట దున్నులనే యుపయోగించుచున్నారు. గొప్పగర్లు ము కురిసినచో ఎద్దు పనిచేయలేవు. దున్నలే పనిచేయవలెను. కొంకణమున ఎద్దుములు హెచ్చుగా కురియుచున్నపుడే వ్యవసాయపు పనులు జరుగుచుండును. కావున నచట దున్నలే బాగుగా పనిచేయును. కొంకణమున ఆవులు 40 కులముల (ఒక పాను) కంటె హెచ్చుగా పాలియ్యవు. గేదెలు 5 మొదలు 10 పానుల వరకును గూడ పాలిచ్చును. మంచి వంగడము ఆవులను కలిగించి సరిగా మేపినచో అవిగూడ హెచ్చుగా మంచి పాలనియ్యవచ్చును గాని యిట్టి దోపాడ మేమియును అక్కరలేకుండనే గేదె లచట పాల నిచ్చును. కావున కొంకణములో గేదెలను దున్నలనుగూడ బాగుగా పోషింపనక్కరలేదా? కొండలలో (ఘాట్సు) ఉష్ణము మెండు. నీళ్లు తక్కువ భూముల చిత్తీర్ణమధికము. గేదెలు త్రాగుటకును మునుగుటకును చాలానీళ్లు కావలెను. కొంకణములో నీళ్లు విస్తారముగానున్నవి. అందువలన నచట గేదెలు మనగలవుగాని కొండల మీదనుండజాలవు. మీరు చెప్పిన ఊరాది విక్రయ కాలమున చిర్బంక్రయ కాలమున సగరములకు మాత్రమే పనికివచ్చును. గ్రామములకుయొప్పుయొక్కములనువానిని మీరు నూచి పనినియొన్నది. ప్రతిగ్రామమునకు ఒక శ్రేష్ఠుడు ఆబోతు యుండవలెను. దానికగు వ్యయములకు సకష్టి నిధినుండియు దాని నుపయోగించుకొనెడివారి వద్దనుండియు ధనము నుపయోగింపవలెను. ఇది చాల నులభము. అన్ని గ్రామములవారును చేయవచ్చును.” అని యీ మిత్రుడు వ్రాసెను.

మన ఆవుపాలే శ్రేష్ఠముగాని గేదెపాలు కావని చాలమంది నైద్యులుగూడ తెలిపియున్నారు. ఆవుపాలు సాత్వికాహార మనియు గేదెపాలు తామసాహార మనియు సదాచార సంపన్నులు తెలిపియున్నారు. ఇది యంతవరకు నిజమో నాకు తెలియదుగాని నేను అద్భుతమువారిద్వారా దీని నిజమెరుగ గోరుచున్నాను. గేదె యియ్యగలిగిన పాలకంటె ఆవే హెచ్చుగా నియ్యగలదని నాకు గట్టి నమ్మకమున్నది. అట్టివోమనము గేదెల నేల పెంచవలెను? గేదెలను దున్నలను యేల నుపయోగించుకొనవలెను.

గేదెను పెంచుటవలన ఆదాయమధికముగా లభించునను విషయము మనకనవసరము. మనము బహుజనల లాభమునుగూర్చియే ఆలోచించుచున్నాము గాని వ్యక్తుల లాభమునుగూర్చికాదు. వ్యక్తిలాభమును తాత్కాలిక లాభమునుగూర్చిమాత్రమే ఆలోచించుటవలననే మనదేశమునకును మతమునకునుగూడ కట్టి గతిపట్టినది. ఈ ప్రాప్తవృద్ధిని వరలిననేగాని మనదేశమున జాతీయత యేర్పడదు. అటుల నవలజాలనిచో మతవిషయములను చర్చించుటకు మనకర్హతయేలేదు. జాతీయదృష్టితో చూచినచో దేశక్షేమమే ప్రధమగణ్యముగను. మతవిషయముగా చూచినచో ఆ బ్రహ్మసంబంధర్యంతయు సకల జీవరాసుల క్షేమమును ప్రథమగణ్యమే యగును. “సర్వేభ్యో భూతేభ్యో శుభభవంతు” అని ప్రతిమానవుడును సదా కోరుచుండవలెను.

సమర్థతీ సత్యాగ్రహశ్రమమున చాల ఆవులనుగేదెలను మేకలనుగూడ కలవు. ఆవులకంటె గేదెలే హెచ్చుగా పాలిచ్చునని చెప్ప విలులేదు. ఆవులలో కొన్ని మిక్కిలి హెచ్చుగా పాలిచ్చుచున్నవి. కొన్ని సామాన్యముగా నిచ్చుచున్నవి. కొన్ని పాలిచ్చుటమేలేదు. పాలియ్యని ఆవుల మరల చూడితో నుండకుండ చెయ్యవలెను. వానిచే తేలేకపని చేయించుచుండవలెను. పట్టిపోయిన ఆవుచే నింకొకపని చేయించుచున్నాడు. గేదె పెయ్యలకు ధరతక్కువ. ఒక ఆవు పెయ్యకు మూరురూపాయలగూడ ధరవచ్చును. రెండుమూడు ఎద్దులు ఒకగుర్రము చేయగలిగిన పనిని గూడ చేయుచున్నవి. కావున మేము గుర్రపుబండిని నిలిపివేసితిమి.

క్షీర విక్రయకాలమున చర్మ విక్రయ కాలమున సగరములకు మాత్రమేగాక గ్రామములకుగూడ నుపయోగ కరములే. చర్మ పరిశ్రమ నిపుడు పట్టాములలోనే అభ్యసించి గ్రామములకు వ్యాపింప జేయవలసిన అవసరము కలిగినది

(మా. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా 19-5-27.)

హిందూ మహాసభ కార్యదర్శికి బెవరింపులు

దేశబంధు గుప్తగారిని చంపెద మను హెచ్చరికలు ఢిల్లీ, మే 25:— తేజపత్రిక మానేజింగు డైరెక్టరును రాష్ట్ర హిందూ మహాసభ కార్యదర్శియు నగు శ్రీ యుత దేశ బంధు గుప్తగారికి వారి ఆర్యసమాజ ప్రచారసంచారమునందు ఇట్టి హిందూమతములోనికి ఇతరమతముల మార్చినయెడల ప్రాణము తీసెదమనుచు యుత్తరము లనేకములుగ వచ్చెను. మహావ్యధియులకు వ్యతిరేక మగుప్రచారము సలుపరాదు అట్లు చేసిన గురువు స్వామి శ్రద్ధానందులవారి గతియే పట్టగలదు ఒక దానిమీదను సరియైన మహమ్మదీయసంతకములు లేవు. కొన్ని డిల్లీపోస్టు ముద్రతో వచ్చినవి. అవన్నియు పోలీసువారి పరము చేయబడెను. వారు తగుచర్య తీసికొనుచున్నారు. (శ్రీ.పె.సు)

నందిదుర్గము-మహాత్మాగాంధీగారి సందర్శనము

(దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు)

ఈనెల ౧౮-వ తేది మహాత్మా గాంధీగారి దర్శనము లున్న నందిదుర్గమున కేగితిని. నాతోడ శ్రీ వెన్నేటి సత్యనారాయణగారును వచ్చియుండిరి. మహాత్మాగారు నానాట ఆరోగ్యమును బడయుచున్నారు. నిత్యమును వేకువను ౪ గంటలకు పడకనుండిలేచి కాలాచితములు తీర్చుకొని ప్రార్థనలో పాల్గొనుదురు.

ఉదయమగుటతోడనే వ్యాఘ్రమును నిమిత్తము ౨౦ నిమిషములకాలము వెలుపల తిరిగి వచ్చెదను.

భగవద్గీతా వ్యాఖ్య

అంతట ప్రాణాయామ సంబంధమున నొకవ్యాఘ్రమును కొలదినిమిషములు చేయుదురు. పిమ్మట భగవద్గీతలో నొకటిరెండు శ్లోకములకు గుజరాతిభాషలో వ్యాఖ్య వ్రాయుదురు. ఇది ఈసంవత్సరప్రారంభమునండి ప్రతిదినము కొన్ని నిమిషములకాలము వ్రాయుచున్నారు. ఈవ్యాఖ్య పూర్వభాష్యకాగలమార్గముల ననుసరింపక వారికి తోచినట్లు స్వతంత్రముగ వ్రాయుచున్నారు. భగవద్గీతలోని ప్రతిపదమునూ ఏదో శ్లోకమునందే యర్థమును వినియోగింపబడెనో తెలుపును నొక శ్లోకమును గత పంక్తియందును ముగించిరి.

పైన నుడిచినట్లు ఒకటిరెండు శ్లోకములకు వ్యాఖ్య ముగించిన పిమ్మట "ఎంగుయిండియా" పత్రికకు వ్యాసము పార్టు హాండు రైటరుకు చెప్పి వ్రాయించుదురు.

మధ్యాహ్నముంతయు పరుండి విశ్రాంతి పొందుదురు. సాయంకాలము 4 గంటలకులేచి తమ దర్శనమునకై వచ్చినవారి కవకాశములును కూర్చొని రాలుచును ముందుబెట్టుకొని నూలువడుకుచుందురు. ఈ సమయముననే టిపా ఉత్తరములు మొదలగునవి మహాదేవ దేశాదుగారివలన చదివించుకొని ప్రత్యుత్తరములు వ్రాయుటకు సలహా నిత్తురు.

శ్రీ రాజగోపాలాచార్యులుగారుగాని మరియొకరుగాని మహాత్ముని సందర్శనార్థము వచ్చినవారిని నొకరొకరికి లోపలికిగొనివచ్చి పేరును నివాసస్థానములు మొదలగునవి మహాత్మువకు చెప్పిపిమ్మట మహాత్ముడు వకటి రెండుమాటలు వారితో ముచ్చటించుదురు. అంతట దర్శనము ముగియును. వారు వెడలి పోవుదురు. క్రొత్తవారు మరొకరిని ప్రవేశించుదురు. ఇట్లు సాయంకాలము గడచిపోవును.

6 గంటలైనపిదప సాయంకాల ప్రార్థన నడపుదురు. అందును మహాత్ముడు పాల్గొనును.

వారి ఆహారము కొంచెము పాలును, రొట్టెయు, పండ్లును పుచ్చుకొనుదురు కాని మామూలుగా వారు భుజించు స్వల్ప ఆహారమైనను ఇప్పుడు భుజించుటలేదు. ఇంకను బలహీనముగ నేమున్నారు. కాని ఈ కొండకు మొదటవచ్చునప్పటికంటె ఇప్పుడు చాలమేలు.

ఈ నందికొండ, సముద్రమట్టముకంటె ౪౦౦౦ అడుగుల ఎత్తు బెంగళూరుకంటెను ౧౦౦౦ అడుగుల ఎత్తు కావున వేసవియందైనను ఎక్కువ చల్లగానుండును. తొలకరి ప్రారంభించిన యెడల శీతగాడ్డులు తీవ్రముగ వీచుటచేత అచ్చట నివాసము దుర్భరముగనుండును గావున మహాత్ములు జూను ౧౫ తేది వరకు మాత్రము ఆకొండపైనుండి పిమ్మట బెంగళూరులో "మహారాష్ట్ర" అను చోట కొంతకాలము నివాసముచేయు నుద్దేశించుకొని యున్నారు.

శ్రీ రాజగోపాలాచార్యులుగారును శ్రీయుత దేశపాండ్య గంగాధరరావుగారును మహాత్ముని ఆరోగ్యమునకు తగిన ఏర్పాటులను జాగరూకతతో చేయుచున్నారు.

ఇంక నొకమాసములోపల మహాత్మువకు నెప్పటిబలము పూర్తిగా కలుగవచ్చును కాని పూర్వమువలె దీర్ఘ ప్రయాణములు చేయుట సాధ్యముకాదని వారి దేహస్థితి పరికించినవారు కొండ రథిప్రాయపడుచున్నారు.

బెంగళూరునుండియును, చిక్కిబల్లాపురమునుండియును వచ్చిన విచ్చిభటులుజేయు సేవ మిక్కిలి ప్రశంసనీయును. మైనూరు సంస్థానమువారి సానుభూతియు సన్మానమును శ్లాఘ్యములు.

ఆంధ్రరాష్ట్రము : మహాత్ముడు

నేను మహాత్ముని సందర్శించినప్పుడు వారు ఆంధ్ర రాష్ట్రములో ఖడ్గరూపి యెట్లుజరుగుచున్నదని ప్రశ్నించిరి. మాకు ప్రకృతము కలిగియున్న సౌకర్యము లేడమిచ్చినంతవరకు చక్కగనే పనులు జరుగుచున్నవనియును ద్రవ్యలోపముచేత విరి

విగ నుత్పత్తిచేయుటకు అవకాశము లేకున్నదనియును మనవిచేసితిని "దేను, అవిషయమునాకు తెలుసునని" వారు వాక్రచ్చి ఖడ్గరూపి పనులుచేయువారు నియమబద్ధులై తమ విధులను జాగ్రత్తగా నిర్వహించుచున్నారా యని యడిగిరి. ఇప్పుడు చాలమంది తమ తమ కార్యములను జాగ్రత్తతోడనే నిర్వహించుచున్నారనియును, చట్టానుగుణముక్రిందనున్న సంస్థలు లెఖ్యులను నివేదికలను చాలవరకు క్రమముగనే పంపుచున్నారనియును తెలిపితిని. మతీయును స్వతంత్రముగా ఖడ్గరూపి తయారుచేయు వర్తకులు కొందరు చట్టానుగుణమువారి తరపున తనిఖీదారులకు తమసరుకలను తనిఖీయిచ్చుటకును, వారి లెక్కలనుచూపుటకును, కావలసిన నివేదికలు పంపుటకును ఖడ్గరూపి కాదని నిర్ణయించిన వస్త్రములను అమ్ముకుండుటకును అంగీరించి చట్టానుగుణమువారివలన ధృవశ్రుతులను బడసి వ్యాపారమును సాగించుచున్నారని చెప్పినప్పుడు మహాత్ముడు మిక్కిలి సంతోషించెను. మా ఆంధ్రరాష్ట్రమును తమ సంచార కార్యక్రమములో చేర్చకపోవుచేత మా రాష్ట్రమును బహిష్కరించినట్లు జనులు అభిప్రాయపడియున్నారు. అందువలన చాల అపకృతులగుచున్నదని నేను మహాత్మునితో మనవిచేసితిని. అట్లు బహిష్కరించలేదనుటకు ఆగష్టునెలలో వచ్చెదనని తాము నాకు వ్రాసినలేఖయే నిదర్శనమని చూచించిరి. ఈమధ్య కొలదిదినముల క్రిందట అనగా తాము ఆరోగ్యమును బడసినమీదట మాడెనున్న రాష్ట్రములను కేర్పొనుచు పత్రికలలో ప్రచురించిన ప్రకటనలో తమిళనాడు, కర్ణాటకము, ఉత్తరము అని యుదహరించి ఆంధ్రరాష్ట్రము మాట బొత్తుకొనినవకుండుటచే మరొక యసంతృప్తి కలిగినదని నుడిగితిని. అట్లయిన బంగారా రాష్ట్రమును, సంయుక్తరాష్ట్రములను ఎవలివేయలేదా, అట్లువేదబలవలన బహిష్కరించినట్లనదననాయని తిర్పించి అట్టి అభిప్రాయములు తొలగించుటకు తగినట్లు పత్రికలలో వ్రాయుచు మనవిచేసితిని.

ప్రకృత పరిస్థితులలో నాంధ్రరాష్ట్రమున నెప్పుడు సంచారము చేయకలిగినదియును నిర్ణయించుట కవకాశము లేదనియును దేహము స్వస్థపడినపిదప ఇప్పుడు సంస్థమైయున్న రాష్ట్రములను ముందుగా సందర్శింపవలెననియును పిమ్మట సాధ్యమైనంత త్వరలో నాంధ్రరాష్ట్రములో సంచారము చేయుదునని పత్రికలలో స్పష్టపరచెదననియును వక్కాణించిరి.

ఖడ్గరూపిలవలన రావలసిన రూపము ఘోరము లక్ష అరువదివేల రూపాయ (రూ 160000) లలో నిప్పటికి రూ 90 వేలకుపై మొత్తము నమూనై నదనియును తక్కిన మొత్తములో దాదాపు రూ 30 వేలవరకు వ్యాపారసప్తము లుండి ననియును తక్కిన బాకీ మొత్తములు నమూలు చేయుటకు ప్రయత్నము చేయుచున్నామనియును విశేషపరచినాను. మరునాడు వారి వలన తెలుపున పొంది మరలివచ్చితిని.

బసవనగడి, 28-5-27 } కొండ వెంకటప్పయ్య.

మద్రాసు అండు సదరక్రమరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

ట్రాఫిక్ డిస్ట్రిక్టు. 3740

ఇందుమూలముగా తెలియజేయుడ హే మనగా:— ప్రస్తుతము రాయపురం డిస్ట్రిక్టు ట్రాఫిక్ మాసరెండెంటు వారి అధికారము క్రింద యుండు యెన్నూరు మొదలుకొని బిట్రగుంటవరకు యుండు భాగము 1927-వ సంవత్సరం జూన్ నెల 1-వ తేదీనుండి బెజవాడ డిస్ట్రిక్టు మాసరెండెంటువారికి మార్చబడినది.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 (2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

గాంధీమహాత్ముని సందర్శనము

నేటు జమునాలాలు బజాజుగారు

నందికొండలనుండి చెన్నపురికివచ్చుట

మొన్న 24వ తేదీ ఉదయమున బజాజుగారు చెన్నపురికి వచ్చిరి. "మహాత్ముడు సంపూర్ణారోగ్యముతో నుండగా హరి ద్వారమున రెండునెలలక్రితము చూచితిని. నిన్న మరల నంది కొండలలో చూచితిని. ఆయన విషయమున నేను వినిన సంగతులవలన నాకు చాల ఆందోళనముగా నుండెనుగాని ఆయనను చూచినపిమ్మట నాకు యెక్కువకలిగినది. గాంధీజీ యింకను నీరసముగానేయున్నాడుగాని క్రమముగాను త్వరగాను ఆరోగ్యమును బడయుచున్నాడు. పుష్టాభివృద్ధి తగ్గి నైజస్థితికివచ్చినది. "ఇంకనుకొంతకాలము సంపూర్ణ యుగ విశ్రాంతి పుచ్చుకొని న వెనుకటికై మరల కలుగును. తొందరపడి పనిని ప్రారంభించినచో మరల తొందరకలుగకమానదు. ఆరోగ్యమును చెడును. సంచారమును జరుగదు" అని మహాత్ముని పరీక్షించిన డాక్టరులను యితరులను గూడ తెలిపిరి. సంస్థానమువారును తాలూకా సన్మానసంఘమువారును గూడ సకల సదుపాయములను చేయుచున్నారు. జూనునెల 15 వ తేదీవరకును గాంధీజీ నందికొండలలోనే యుండి అటుపిమ్మట బెంగళూరు వెళ్లును. అచట కొన్ని రోజులుండి ఆరోగ్యము సరిగానున్నచో నపుడు దక్షిణదేశమున సంచార మొనరించును. అప్పుడేను ముఖ్యము లగు స్థలములకు మాత్రమే వెళ్లును. దేశమునందన్ని భాగముల నుండియు అన్ని రాజకీయపక్షములవారును పలువురు నంది కొండలకు వచ్చి మహాత్ముని సందర్శించుచునే యున్నారు. విదేశములనుండి పలువురు గాంధీజీ ఆరోగ్యమునుగూర్చి విస్తారముగా లేఖలను తంతివార్తలను పంపుచున్నారు ఖడ్గరూపి, విశ్వమిత్రము, అస్పృశ్యతా నిర్మూలనము అనువానిని ముఖ్యముగా కొనసాగింపవలెననియే మహాత్ముడై పుడును ఆలోచించుచుండును.

మామూలుగా వేమనామాన నాలుగు గంటలకే నిద్రలేచును. కాల్యకృత్యములను తీర్చుకొని స్నానముచేసి ప్రాతకాల ప్రార్థనము గావించును. 6 గంటలగుసరికి పికారువెల్లి ఒక మైలుదూరము నడచును. పిమ్మట ఎంగుయిండి మా పత్రికకు వ్యాసములను వచ్చిన లేఖలకు ప్రత్యుత్తరములనుచెప్పి వ్రాయించును. ఉదయము 11-12 గంటలమధ్య నూలువడుకును పిమ్మట విశ్రమించును. మధ్యాహ్నము 2 మొదలు 3 వరకు వచ్చిన లేఖలకు చదువును. చూడుగంటలకు మరల నూలువడుకును. అప్పుడు చూడగోరువారి నందరిని రానిచ్చెదరు. సాయంకాలము 6 గంటలకు మరల నొకమైలు నడచును. రాత్రి 7 గంటలకు మరల ప్రార్థన జరుగును రాత్రి 9 గంటలకు పండుకొనును. వెనుకటికంటె నిపుడాహారమును కొద్దిగా తగ్గించెను. కానిమరల హెచ్చించగలనని తెలచుచున్నాడు" అని బజాజుగారు నుడిగిరి. నిన్న రాత్రి బజాజుగారు చెన్నపురినుండి బొంబాయికి బయలుదేరిరి.

(ఆ. వె.)

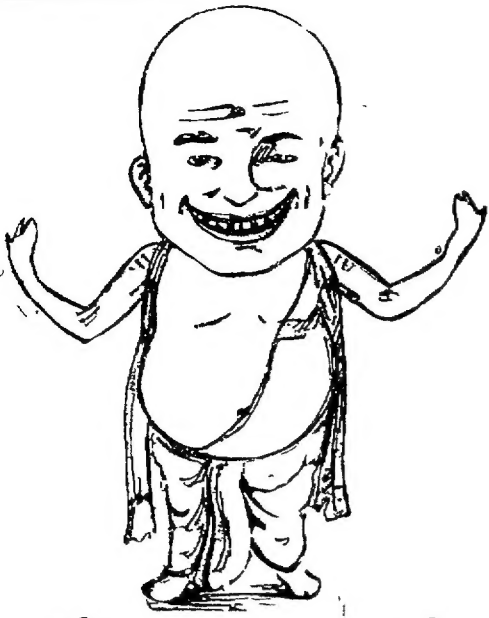
దేశమాత కొరకు ఐకమత్యముతో మెలగుడు

డాక్టరు బెసాంటుగారి ఉద్బోధనము

బొంబాయి, మే 25: డాక్టరు బెసాంటుగారు న్యూ ఇండియా పత్రికయందు ఈక్రింది ఉద్బోధనమును ప్రకటించుచున్నారు.

"సోదరులారా! దేశమాతకొరకు ఐకమత్యముతో మెలగుడు. మీ ప్రాచీనచరిత్ర గౌరవభరితమైనది. నేడు దరిద్రదేవత తాండవమాడుచున్నది. ప్రజలు అజ్ఞానాంధకారములోమునిగి అల్పాయుష్యులై యున్నారు ఎటుతిరిగినను ఆద్రులినాడమే చెవులకు వినపడుచున్నది. ఈబానిసజీవితము మీరు భరించి నను మీసంతతివారి క్షేమమును దృష్టిచుందుమనిగొని ఐకమత్యమునకు గడంగుడు. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చుటకు బ్రిటిషువారు వాదన మొసగియున్నారు. భాంతీయులందరు కలిసి స్వాతంత్ర్యముకోరిన బ్రిటిషువారు భాలతీయులకోర్కెను తిరస్కరింపజాలరు. కాంగ్రెసుమహాసభను జాతీయ ప్రతిష్టాపనగ మార్చవలెను. జరిగినది జరిగినది. భావితాళమునకు ఐకమత్యముగ నుండవలెను. ప్రస్తుతము పార్లమెంటునందు ప్రవేశ పెట్టబడినబిల్లు మీకు శృప్తికరముగ లేకున్న మరియొకబిల్లును తయారుచేయుడు. నేను నాబిల్లునువదలుకొని మీరు తయారు చేయు క్రొత్తబిల్లును ఆమోదించెదను కాని భారతీయులందరు కలిసి కోరినగాని ఏబిల్లు ఆమోదించబడదు. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమునొసగు నేబిల్లునెవనుసరే నిజముగ దేశభక్తిగల వారు అంగీకరించెదరు.

(ఆ. వె.)

అంధా మౌనము

(ఆంధ్ర పత్రికకు ప్రత్యేకిం)

చూడడం

అంగడివాడు:—మీకు ఏం కావాలి?
పెద్దమనిషి:—ఇంకే మామూలున్నాను.
అంగడివాడు:—మాడవలకుంటే, మేడమిడికి పొండి, ఉరంతాకనబడుతుంది.

సర్దిఫీకెట్టు

పెద్దమనిషి:—నీకు ప్రైజులుగాని సర్దిఫీకెట్టులుగాని ఏమయినా వచ్చినవా?
బాలుడు:—సర్దిఫీకెట్టు ఉందండి.
పెద్దమనిషి:—ఏమిటిది?
బాలుడు:—పుట్టినట్టు సర్దిఫీకెట్టు.

పని

ఎల్లమ్మ:—మీ ఆయన ఎన్నాళ్లబట్టి పనిలేకుండా వున్నాడమ్మా?
పుల్లమ్మ:—నాకు ఏసంవత్సరం పెళ్లిఅయిందో జ్ఞాపకం లేదు.

తప్పు

ప్రశ్న:—తప్పు, అప్పుడు ఒప్పు అవుతుంది?
జవాబు:—హైకోర్టు తప్పుచేస్తే, అది "లా" అవుతుంది. డాక్టరు, చేసేతప్పు, తప్పుకాదు. నాయకుడుతప్పుచేస్తే, దానికి వేరే అర్థం తీసి, ఒప్పుచేస్తారు.

స్వర్గం

మిషనరీ:—నీవుతిన్న గా ప్రార్థనచేయకపోతే స్వర్గానికి పోవు.
పాపం:—ఫరవాలేదు లెండి. స్వర్గం అంతమంది ప్రదేశమే అయితే, ఇంకాండు యాపాటికి ఆక్రమించేదే.

వైఖరి

మేజిస్ట్రేటు:—నీవు మానసపుడు ముద్దాయి ఎట్లా వున్నాడు?
కాన్స్టేబుల్:—గిల్లితే బాధపడేవాడల్లే వున్నాడండి.

గొంతు

ఒకడు:—అయ్యా, నా గొంతు విన్నారగదా; మీకంటే నీలో నేను ఎందుకయినా పనికొస్తానా?
నాటకం:—మేనేజరు:—నాటకశాలకు విప్పంటుకంటే, కేకలుపెట్టడానికి పనికొస్తావు.

కొట్టడం

భార్య:—మీరు నన్ను ఇట్లా కొడతారని తెలిసినట్లయితే మానాన్న మీకిచ్చి పెళ్లిచేయనివాడే.
భర్త:—కొట్టాలె ననే సంతోషమే, నిన్ను పెళ్లిచేసుకోడానికి కారణమయింది.

పెళ్లి

న్నేహితుడు:—పెళ్లిచేసుకొన్నావు కదా; ఇప్పుడు తృప్తిపడ్డావా?
ఒకడు:—తృప్తిగానే వుంది. ఇంకమళ్లి పెళ్లివద్దనిపిస్తుంది.

ఖర్చు

తండ్రి:—నీ చదువు పట్ల, నాకు చాలా ఖర్చు అవుతున్నది.
కొడుకు:—ఖర్చు అవుతున్నదనే నేను కష్టపడి చదవజ్జి మానేశాను.

వాళ్ళయము

ఒకడు:—ఇప్పుడు మీరేంపని చేస్తున్నారు?
ఇంకొకడు:—వాళ్ళ మానసిక సహాయం చేస్తున్నాను.
ఒకడు:—అట్లాగా? ఎట్లాచేస్తున్నా రేమిటి?
ఇంకొకడు:—పుస్తకాలకు బయిండు కట్టుతున్నాను.

అబద్ధం

ప్రశ్న:—అబద్ధాలు చెప్పేవాళ్ళను, పెద్దవాళ్ళయిం తెరువాత, వర్తకులు ఏ చేస్తారు?
జవాబు:—ఏజెంట్లుగ ఇతరవాళ్ళకు పంపిస్తారు.

రైలు

రైలులో పుట్టుకొనుకో ఇద్దరు ప్రయాణం చేస్తుండి.
ఒకరు కిటికీలతలు పులు మాయగ, ఇంకొకరు తెరిచిరి.
రెండవవాడు:—తలపులనీ, తీసి పడుకోవలెనని, నేను అందరికీ బోధిస్తాను.
మొదటివాడు:—మీరు డాక్టరుగారు కాబోలు!
రెండవవాడు (పెట్టె చంకనుపెట్టుకొని):—నేను దొంగనండి; వెలుపు.

ఆకాశరామన్న

ఉపాధ్యాయుడు:—ఆకాశరామన్న అంటే, తన పేరు దామకొనేవాడు తెలిందా? ఇప్పుడెవరు నవ్వింది?
బాలుడు:—ఆకాశరామన్న.

అపరేషను

వైద్యుడు:—మీరు చేసిన ఆపరేషనువల్ల, రోగికి జబ్బుకుదిరిందే.
ఇంకోవైద్యుడు:—సకాలంలో చేసాను. ఇంకొక్కరోజు గడిస్తే, జబ్బు, దాని అంతట అదే వదిలేది.

కోపం

తండ్రి:—మళ్లి పోట్లాడుతున్నావా? కోపంవస్తే నూరువరకు లెక్కపెట్టమని నేను చెప్పలేదా?
కొడుకు:—నేను లెక్కపెడుతుండే బప్పటికి, అవతలవాడొచ్చి నన్ను కొట్టాడు. అప్పుడు నేను మళ్లి వాడిని కొట్టాను.

అత్తవారిల్లు

పిచ్చుమ్మ:—కామమ్మను అత్తవారింటికి పంపించారా వెత్తమ్మ:—మళ్లి ఎటాగూ పుట్టింట్లో ఉండేదే గనక పంపించలేదు.

జబ్బు

ముద్దయి:—నాకు ఒకవారంకోజాలు నాయదా కావలెనండి? నా వకీలుకు జబ్బుగా ఉంది.
మేజిస్ట్రేటు:—నీవు దొంగతనం చేస్తుండగా పట్టుకున్నావు. వస్తువులు నీదగ్గర దొరికినయి. వకీలుమాత్రం ఏంచేయగలడు?

ముద్దయి:—ఆసంగతి కనుక్కోవాలె ననే, నాకూపుందండి.

మోటారు

భార్య:—మనం మోటారుబండి ఎక్కి పికారు కే గూడదా?
భర్త:—నాకేం అభ్యంతరం లేదు, మీనాన్న ఇష్టపడితే.

భార్య:—అయిన కేం అభ్యంతర ముంటుంది?
భర్త:—మోటారుబండి కొనుక్కోడానికి, డబ్బిస్తాడే మోకనుక్కో.

తిట్టడం

మేజిస్ట్రేటు:—సిర్యాది నిన్ను అరెస్ట్ అడిగితే, నీవు ఏ మన్నావు?
ముద్దయి:—కోర్టులో కూర్చున్న వాళ్ళను బయటికిపంపిస్తే చెప్పుతానండి.

వంత

వకీలు:—నాక్లయింటు పొరబాటున ప్రతివాదికి ఎక్కువదబ్బిచ్చాడండి.
న్యాయాధిపతి:—అయితే, అట్లాంటివాడిని ప్రదర్శనానికి మ్యూజియంకు పంపించవలసిందే.

యాచన

వీధులలో యాచనచేస్తున్నందుకు బిచ్చగాని మీద కేసుచెట్టిరి.
మేజిస్ట్రేటు:—నీవు నేరం చేసావా లేదా?
బిచ్చగాడు:—దాదాపు చేసానండి.
మేజిస్ట్రేటు:—అంటే?
బిచ్చగాడు:—కానీ యియ్యమని ఒకరిని అడిగితే, ఆయన ఇయ్యలేదండి.

డబ్బు

యజమాని:—ఇప్పుడు నావద్ద డబ్బులేదు. సాయంకాలము రా.

బిచ్చగాడు:—అయ్యా, నేను సాయంకాలం పనిచేయ్యనండి.

గోడ

కొత్తపనివాడు:—గోడ పడగొట్టడం ఎట్లాగు?
మేస్ట్రీ:—గోడమీద నిలుచుని, పడగొట్టితే సరి.

బడి

తండ్రి:—ఎందుకరా, అప్పుడే ఇంటికి వచ్చావు?
బాలుడు:—మా పేస్తరు రాలేదు.
తండ్రి:—ఎందుకు రాలేదు?
బాలుడు:—జబ్బుగా ఉండన్నాడు.
తండ్రి:—అయ్యా, పాపం! పిల్లలంతా దిగులుపడ్డారా?
బాలుడు:—అందరూ చచ్చుట్టుకొట్టి నవ్వారు.

డ్రెస్సు

రైలులో ఒకడు:—నేను చెన్నపట్నం పోతున్నాను (డ్రెస్సు బాగుందా?)
ఇంకొకడు:—ఎట్లాంటి డ్రెస్సు వేసినా, చెన్నపట్నం లో తలయెత్తిఅయినా చూడరు.

భేదం

ఒకడు:—మంచివాడయితే సరి దైవతికి; అదైవతికి యిలాకంటా భేదం ఏమీ కనిపించదండి.
గురువు:—ఈలోకం దాటంగానే భేదం కనిపిస్తుంది.

బదులు

ఒకడు:—రెండురూపాయలు బదులు ఇవ్వండి, అరగంటలో మళ్లి యిస్తాను.
ఇంకొకడు:—అరగంట ఆగండి. అప్పుడు మీకు బదులునో అవసరముండదు.

ట్రాము

ట్రాంబండి పలకమీద నిల్చున్న ప్రయాణికు డొకడు కాలుజారి కిందపడెను. వెంటనేలేచి బండి ఎక్కెను.
ఒక ప్రయాణికుడు:—ఎవరండి, కిందపడి వెంటనే పైకివచ్చాడు?
రెండో ప్రయాణికుడు:—కొత్త కండ్లరండి.
ఒక ప్రయాణికుడు:—అయితే కిందపడు మెండుకండి?
రెండో ప్రయాణికుడు:—పడిలేస్తుంటేగాని అలవాటు కాదు. కొత్తప్పుడు అట్లా నేర్చుకోవాలెండి.

వెల స్వస్థము! ఫల మధికము!"

ఆంధ్ర ప్రోకోక్రిముక్తావళి

మొదటి భాగము

ప్రస్తుతకాలమున మిక్కిలి వాడుకలో నుండు సామెత లిందుగలవు. పెక్కింటికి వివరణములు సైతము వ్రాయబడి యున్నవి. ఇయ్యది ఉపన్యాసకులకును వ్యాసరచయితలకును గ్రంథకర్తలకును అత్యంతోపయుక్తముగ నుండును.
వెల నాలుగణాలు. వీ. పి. ఖర్చు నేలు
బుక్కనట్టణము - రామానుజయ్య,
24, స్కాల్డెయప్పక వీధి, దేవాంగపురము,
8656 పాతచాకలపేట, మద్రాస్

విద్యార్థులకు స్టైవెండ్సు

రామమోహన ఆయుర్వేద

కళాశాల-బెజవాడ 3722

అఖిలభారత ఆయుర్వేద వైద్య మహామండలివారి ఆచార్య, విశారద, బిషప్ పరీక్షలకును, ఆంధ్రాయుర్వేద వైద్య మండలివారి వైద్యవిద్యాన్ పరీక్షకును శిక్షణ మొసగబడును.
1. పల్లారు సూర్యనారాయణరావుగారి స్టయిపెండు సం॥ నకు రు 100 చొ॥ రు 300 లు. 2. బొడ్డపాటి వెంకటప్పయ్యగారి స్టయిపెండు సం॥ నకు రు 100 లు చొ॥ పునరు 300 లు. వీర విద్యార్థులకు తగుసహాయము చేయబడును. జీతములు లేవు. కోరువారికి శిలబమ్మ పంపబడును.
కళాశాల జూలయి 1వ తేదీన తెరువబడును. చేరగోడు విద్యార్థులు జూన్ 20వ తేదీ లోపల కార్యదర్శిగారి పేర షరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

ప్రభవనామ

నేటి వేడిమి 108.9 డిగ్రీలు

బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారు:— వీరు శేషటిక్కెన పురికి తిగుప్రభునండి విచ్చేసినారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘముల ద్రవ్యవిభాగవిషయమును వీరు పరిష్కరించుట కరుచెందునట్లు తెలియుచున్నది.

సంస్కృత సాహిత్యమహాసభ

బెజవాడ, మే 26:—సంస్కృత సాహిత్యమహాసభ ఆదర్శములను కొనసాగించుటకై సభయందు వ్యాసములను చమన తిలకినవారు అభ్యుదయి అనుముఖితో విజయములను బెజవాడ యందలి ఆయుర్వేదనిలయమునందున్న మహాసభ కార్యదర్శికి తెలుపబడుచున్నది. (ఆ. (పె.))

భగవత్కథా ప్రసంగసభ

హైస్కూలు:—ఈ నెల 28 తేదీ శనివారం కర్ణాటకనాయకుల సభిరయను ఈ నెల 29 తేదీ ఆదివారం కుచేలోపాఖ్యానము కథయును ప్రతిదినం సాయంత్రం 4-80 గంటలకు ప్రారంభించి మహాకథకంఠీరవ మంగుడి చిదింబర భాగవతగురిచే చెప్పించును.

తిరువళ్ళిక్కేణి బీచి నభ

సభ మద్రాసు జిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ యాజమాన్యమున ఈ నెల 27-5-27 సాయంకాలము 6-80 గంటలకు తిరువళ్ళిక్కేణి బీచివద్ద తిలకపూజువద్ద బహింగంసభ జరుగును. అఖిలభారత కాంగ్రెసుయొక్క కార్యదర్శులలో నొకరగు బాబురాజేంద్ర ప్రసాదుగారు హాజరయ్యిరి. యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారధ్యక్షత వహించును.

మద్రాసు కార్పొరేషను

ఈనెల 31 నేటి మంగళవారం సాయంకాలము 5-15 గంటలకు ప్రత్యేక సభయొకటి జరుగను. నగరములో నభివృద్ధి దుబారా ఎన్నుట చట్ట ఎట్లు జరుగుచున్నదో విచారించుటకై 10 ఓటరు శీర్షన 10 లాక్కులను తాత్కాలికముగా 4 నెలల కాలమునకు నియమించుటనుగురించి ఆలోచించబడును.

రావుబాదూరు యం. చెంగయ్యపంతులుగారు

దేవాదాయ ధర్మాదాయముల కమిషను పర్యటనక్రమము.
బయలుదేరుట మద్రాసు 26-5-27
,, తిరువతి 27-5-27 మొ॥ 30-5-27 వరకు
,, కాళహస్తి 1-6-27 మొ॥ 4-6-27 వరకు
,, పుంగనూరు 5-6-27 మొ॥ 6-6-27 వరకు
,, మిడనపల్లి 7-6-27 మొ॥ 17-6-27 వరకు
,, హిందూపురము 18-6-27 మొ॥ 30-6-27 వరకు

మద్రాసులోని మరణసంఖ్య

1927 మే 21 తేదీనాటి ఆంత్యమయ్యేవారమునకు వెయ్యింటికి 37.7 చొ॥ మరణించిరి. గత వారము 44.9 చొ॥ మరణించిరి. ఇ స్టాన్ యం జూ జ్వరమువల్ల 1 మరణమును ఎంపెరిక్ జ్వరమువల్ల 1 మరణమును, మలేరియావల్ల 23 మరణములను, ఇతిర జ్వరములవల్ల 23 మరణములను సంభవించెను. ఈ రోజులలో గత సంవత్సరము యీ వారము లో మరణ సంఖ్య 41.0 చొ॥ ఉండెను.

ఉదకమండలము వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 26:—సి. జె. మూర్తిగారు గుంటూరుజిల్లా సెషన్సు జడ్జిగను, కె. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్యగారు కడపజిల్లా సెషన్సు జడ్జిగను, వి. భాస్కరాచార్యంగారు నెల్లూరుజిల్లా సెషన్సు జడ్జిగను నియమింపబడిరి.

మలబారు కలెక్టరు హెచ్. హెచ్. పేర్సంగారు నేటి దినము ఉదకమండలము జేరిరి. తేయాకు వ్యవసాయమునకై బడగభూములను సుపయోగించు విషయమై ఆలోచించుటకు విచారణసంఘము నియమింపబడి నను వార్త అసత్యమైనది. విచారణసంఘమును నియమించుట అవసరమా కాదా అను విషయమై ప్రభుత్వమునా రింకను ఆలోచించుచున్నారని. (తెలివార్త)

భోర్టు సెంటుజార్జి గెజటు

1927 మే నెల 24 మంగళవారం

1926 సెంటుజార్జి ఇండియన్ ట్రేడు యూనియనుల చట్టము 1927 జూన్ 1 తేదీనండి అమలులోనికివచ్చునని గవర్నరు జనరలుగారు నిర్ణయించిరి.

విద్యాశాఖ

గేరాయాకోబుగారు గుంటూరుజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

విశాఖపట్నంజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలుసభ్యులుగా శ్రీమంత్రి విక్రమదేవవర్మ మహాశయోగారును సి. హెచ్. ధర్మారావుగారును నియమింపబడిరి.

చింతా రామమూర్తి పంతులుగారు విశాఖపట్నంజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలుసభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

పబ్లిక్ వర్కుస్

ఏ. రామస్వామి అయ్యరుగారు కృష్ణా సెంట్రలు డివిజనులో హెడ్ క్వార్టర్సు వర్కుస్ యందు డివిజను పనికి మోదా నియమింపబడిరి.

సాధారణ ప్రకటనలు

వి. వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు మద్రాసు నగర తత్వరి పర పట్టణ పునర్నిర్మాణ ధర్మ పరిపాలక సంఘ సభ్యులుగా మద్రాసు పోర్టుట్రస్టువారి ప్రతినిధిగా ఎన్నుకోబడిరి.

టి. ఆర్. వెంకట్రామశాస్త్రిగారు మద్రాసు హైకోర్టు అడ్వోకేటు జనరలుగా నియమించుటకు సార్వభౌముడు అంగీకరించిన ప్రకటించడమైనది.

శాసనసభల వ్యవహార శాఖ

మద్రాసులోని యూరోపియను నియోజక వర్గము తిరపున జి. డబ్లియం ఛేంబర్సగారు మద్రాసు శాసనసభకు ఎన్నుకోబడిరి.

అభివృద్ధిశాఖ

యస్. పి. పెరుమాళ్ళపిళ్ళెగారు మద్రాసు డిప్యూటీ కో ఆపరేటివు సాపైటి రిజిస్ట్రారుగా నియమింపబడిరి.

కె. శివముబ్రహ్మయ్యపిళ్ళెగారు డిప్యూటీ కో ఆపరేటివు సాపైటి రిజిస్ట్రారుగా నియమింపబడిరి. రిజిస్ట్రారుగారికి పర్సనలు అసిస్టెంట్లుగా పనిచేయుదురు.

రెవిన్యూశాఖ

వి. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నేలము జనరలు డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

మద్రాసులోని హిందీ ప్రచారకసభ

నేట్ జమ్నూలాలు బహాగారు గత మంగళవారము నాడు మద్రాసునపుడు యావిధముగా అసోసియేటెడ్ క్రెస్టు ప్రతినిధికి తెలియజెప్పిరి.

హిందీయండియాలో హిందీ ప్రచారము జరుపుటకై 1916 సం॥ములో మహాత్మాగాంధీగారి అధ్యక్షతన జరిగిన హిందీసాహిత్యసమ్మేళనముయొక్క తీర్మానానుసారముగా హిందీ ప్రచారోద్యమమునకై మద్రాసులో కార్యాలయము నెలకొల్పబడినది. ఇది స్థాపింపబడి 3 సం॥ములుదాటివది. ఈ సం॥ కొంతకాలము అఖిలభారత హిందీసాహిత్యసమ్మేళనము వారు నిర్వహించి అటుపిమ్మట యీ రాజధానిలోని వారికి యీ కార్యభారము బహిగించుటకై అప్పుడే ఉద్దేశించబడినది. కాబట్టి బాతీయోక్తము కోరెడి దేశాభిమానులందఱును ఏకదేశ భాషాసృజితము గ్రహించి యీమద్రాసులోనిహిందీ ప్రచారకసభను కార్యభారమును యీ మద్రాసునానులే ధరించి ఇక ముందునుండియు నడిపించవలయును.

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 26:—రాజప్రతినిధిగారు ఆగస్టు 8-న తేదీ ఉదకమండలము చేరెదరు. మైసూరునుండి మోటారులో వచ్చెదరు. ఉదకమండలమునుండి బయలుదేరి ఆగస్టు 10-వ తేదీ వాల్తేరు నందు దిగి అన్నల 8 లేక 4 గంటలందు రని తెలియుచున్నది. విశాఖపట్నం రేవు నిర్మాణపు పనులను చూచెదరు. (తెలివార్త)

అభివృద్ధిశాఖల మహాసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 26:—వివిధ అభివృద్ధిశాఖల పనులన్నియు సముగ జరుపుటకు గౌ॥ రంగనాథ మొదలిగారి అధ్యక్షతన జూన్ 6-న తేదీన అభివృద్ధిశాఖల మహాసభ జరుగును. (తెలివార్త)

రాకపోకలు:—సర్ సి. శంకరన్ నాయకుగారు నేటియందయము మద్రాసువచ్చిరి.

మద్రాసు కాంగ్రెసు సభాప్రదేశము

మద్రాసులో జరుగుచున్న కాంగ్రెసు మహాసభావ్యవసంఘము వారు సభాసమావేశోపయోగమునకై ఎగ్మోరులోని స్విర్టూంగు ప్రదేశమునకై దరఖాస్తు చేసిరి. దరఖాస్తు మంజూరైన వెంటనే స్థలము బాగుచేసి చదునుచేయబడును. కాలలను నిర్మించుట కనుకూల పరచబడును.

రైలుక్రింద ఘోరణము

కుప్పుస్వామి అను వంటవాడు నిన్న ఆవిడి స్టేషనువద్ద రైలు ఇంజనభాగవల్ల పడిపోయెను. అప్పటిలో మరణించెను.

ఘోరహత్య

సల్లా లక్ష్మయ్య యన 18 సం॥ముల బాలుడు బళ్లారిజిల్లాలోని యొక్క గ్రామము అరసి స్వగ్రామము నకు 4 1/2 మైళ్ళదూరములో యొకచెట్టునకు ఉరితీయబడి ప్రేలాడుమండెను. శివపరీక్షచేయగా అతలేరీరయ్యుండగా ఒక సన్నని చువ్వు లోపలికి చొప్పించబడియుండెను. పోలీసు విచారణ జరుగుచున్నది.

కార్యసంఘమువారి తీర్మానములు

మైక్సు ఆఫ్ ఇండియా శాత్రుకు ముందుగ

ఇవ్వబడెనా?

మద్రాసు, మే 26:—కార్యసంఘమువారి తీర్మానములు ముందుగ కొన్ని పత్రికలకు ఇవ్వబడెననియు ఇతర పత్రికలు తిరస్కరింపబడెననియు పత్రికలయందు గావించబడుచున్న ఆక్షేపాలను ఖండించుచు కాంగ్రెసు సంఘపు సహాయకార్యదర్శియగు చి. రాజారావుగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

18 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు కార్యసంఘ సభ ముగిసెను. సభ జరుగుచున్న టాక్ మహాత్ముల హోటలు వద్దనే అసోసియేటెడ్ క్రెస్ ప్రతినిధి మైక్సు ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక ప్రతినిధి కానునని యుండిరి. బొంబాయి యందలి పత్రికలకును ఇతిరరాష్ట్రము లందలి పత్రికలకును కార్యసంఘమువారి తీర్మానములను పంపవలయునని ఒక ప్రతి అసోసియేటెడ్ క్రెస్ ప్రతినిధి కివ్వబడినది. బొంబాయి పత్రికలకు ఈతీర్మానము పంపు సంస్కృతున అసోసియేటెడ్ క్రెస్ వారు ఆలస్యము చేసిన కాంగ్రెసు ఉద్యోగులు బాధ్యులు కాజాలరు. ఇతిరరాష్ట్రముల పత్రికలకు ఈతీర్మానములు అనాడే పంపబడినవి. (క్రీ. కెస్.)

మద్రాసు అందు నదరకొమవారటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకా కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

1927 సం॥ మే నెల 29 వ తేదీ ఆదివారము తిరుత్తనీలో జరుగు కృత్తికా పుత్నసము.

మద్రాసునుంచి సదగు పుత్నసమునకు పోవు ప్రయాణికుల సౌకర్య నిమిత్తం మద్రాసు సెంట్రల్ నుంచి సాయంత్రం 6-545 ని బయలుదేరి ఆగ్గోణం రాత్రి 6-7-45 ని చేరు ఆగ్గోణం ప్యాసంజరు, 1927 సం॥ మే నెల 28 వ తేదీ శనివారమున క్రింద సుమారుంచిన టైములకు తిరుత్తనీనకు వెళ్లుట కేర్పాటు గావించబడినది.

ఆగ్గోణంనుంచి బయలుదేరుట రాత్రి 6-80 ని

తిరుత్తనీ చేరుట ,, 8-20 ని

1927 మే నెల 29 వ తేదీ తిరుగు ప్రయాణమునకు 18 నెం ప్యాసంజరు తిరుత్తనీనుంచి మద్రాసుకు యీ క్రింది సుదహరించిన టైములకు నడుపుబడును.

తిరుత్తనీనుంచి బయలుదేరుట పగలు 6-7-20

ఆగ్గోణం చేరుట ,, ,, 7-40

డిబ్రూ నుంచి బయలుదేరుట ,, ,, 7-50

మద్రాసుచేరుట ,, ,, 9-45

జనరల్ ట్రాఫిక్ హెచ్. డి. సింగ్
మేనేజరు ఆఫీసు
మద్రాసు 25-5-27 } ఆర్డరు జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

ఇంగ్లండు : ఇండియా

పటేలుగారిని బ్రిటిషుప్రముఖులు పొగడిన ఫలము, వేరొకరికి పరిణమించినది. ఈ యవకాశమును పటేలుగారు చక్కగ వైకొని, చెప్పవలసిన సంగతిని స్పష్టముగ తెలియజెప్పిరి. రీడింగు ప్రభువు గారు పటేలుగారిని శ్లాఘించుచు, సంస్కరణములు తలచిన దానికన్నను జయప్రదముగ నిర్వహింప బడెననియు, పార్లమెంటరీ కార్యక్రమమును హిందూ దేశము అనుసరింప గలదనుటకు పటేలుగారే సాక్షి యనియు, భావిపరిణామమున కిది యనుకూల చిహ్నమనియు, నుడివీరి. దీనినిబట్టి హిందూదేశము సంపూర్ణస్వపరిపాలనమును కొనసాగింప గలదని విదితమగుటలేదా? రీడింగు ప్రభువుగారి పొగడ్తను పటేలుగారు వ్యక్తిరముగ గ్రహింపక, దేశ సామర్థ్యమునకు నిదర్శనముగ వైకొనిరి. బాధ్యత లేని స్థితిలో భారతీయు లెటుల బ్రవర్తించినను, బాధ్యతను ప్రసాదించగనే దానిని నిర్వహించుటలో వారు ముందడుగువైచెదరని, పటేలుగారు స్పష్ట పరచిరి. ఎంతకాల మింకను సామర్థ్య ప్రదర్శనము లతో ప్రొద్దు బుచ్చవలయును? నిజమగు సఖ్యము సమానుల మధ్యనే కుదురగలదు. భారతీయుండు పలననే స్వాతంత్ర్యము గోరుచున్నారని, పటేలు గారు నుడివీరి. పటేలుగారికి జాగ్రత్త రక్షణమును స్వాగత మొసగెనని, నేటి విదేశవార్తలు దెలుపు చున్నవి. పటేలు, రవీంద్రనాథ టాగూరు, శ్రీనివాస శాస్త్రి మున్నగు హైందవ ప్రముఖులను అమిత ముగ బహూకరించి, భారతీయులకు మాత్రము ఎట్టి స్వేచ్ఛ నొసగక హిందూదేశము దుంచుట న్యాయమా? హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మొసగకుండ, కొందరు నాయకులను మాత్రము కీర్తించినమాత్రాన ప్రజలు సంతృప్తి జెందజాలరు. ఇందువలన జాతీయావమానము దొలగిపోదు.

ఈ సంగతినే రంగాచార్యులుగారు, సామాజ్య దిశోత్సవసందర్భమున సూచించిరి. సామాజ్యము నకు సంబంధించిన ఉత్సవములలో అధినివేశరాజ్యములు పాల్గొనినంత ఉత్సాహముతో హిందూదేశము పాల్గొనజాలదని, రంగాచార్యులుగారు దెలిపిన విషయము ఏ మాత్రము అతిశయోక్తిగా నేరదు. కారణమేమి? స్వరాజ్యము లేకుండ, హిందూదేశము ఏపాటి యుత్సాహము జూప గలదు? రాజభక్తి ప్రజల హృదయములలో స్వభావసిద్ధముగ జనింపవలయును. కేవలము బల ప్రయోగమువలన గాని అధికారబలమువలన గాని, అయ్యది బెరుగజాలదని, రంగాచార్యులుగారు తేట పరచిరి. ఇంగ్లండు హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛ నొసగునను విశ్వాసమే, బ్రిటిషు సంబంధమును వాంఛించుటకు తమను ప్రేరేపించెనని, సింహ

ప్రభువుగారు బలికిరి. కాని, ఎట్టి మితవాదులకయినను విశ్వాసము కొంతకాల ముండునుగాని చిర కాలము నిలువజాలదు. స్వపరిపాలనము దూరమగు కొలదియు, భారతీయుల విశ్వాసమడుగంటుట నిశ్చయము. సమృద్ధము క్రమక్రమముగ తొలగుటచేతనే సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మావశ్యకమనియు, సామాజ్యముతో సంబంధమును వదలుకొనుట యవసరమనియు గోరెడి ప్రజలు రానురాను బలపడుచున్నది. ప్రజల హృదయములలో నిరాశజనించిన దనుట నిజము. బాల్టువిను మంత్రిగారు పంపిన సం దేశమునందు, కాలము గడిచినకొలదియు హిందూ దేశము అనివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యమును పొందునని మాత్రము, సూచించబడెను. ఇంకను ఎంతకాలము గడువవలయునో మంత్రిగారు చెప్పరయిరి. ఇట్టివ్యర్థ సూచనలవలన, భారతీయులు సంతృప్తి జెందుట కల్గి, హిందూదేశ మిదివరకే బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము వంకకు చాలదూరము బరుగిడిన దని, బాల్టువిను గారి తలంపు. అటులగుచో మిగిలిన కొలదిభాగమును దాటుటకు, సర్వప్రాణావకాశము నేల ప్రసాదించుటాడదు? బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును గాని, అందు స్వల్పాంశమును గాని, రాజ్యాంగసంస్కరణములు హిందూదేశమునకు ప్రసాదించె ననుట కల్గి, బాల్టువినుగా రెంత గొప్ప జెప్పకొనినను, ప్రజలు నమ్మజాలరు. బాహ్యప్రపంచము మోసపోవజాలదు. ఇంగ్లండు తన కీర్తిని నిలుపుకొనడా చుచో, హిందూదేశమునకు కృత్రిమస్వాతంత్ర్యమును గాక, నిజ స్వాతంత్ర్య మొసగుట మేలు. హిందూదేశము నొకమారు సమాధానపరచుచో, పిమ్మట ఇంగ్లండు కెట్టి దిగు లుండజాలదు. తాము గౌరవించెడి భారతీయప్రముఖుల సలహాలను సయితము నిరాకరించుచో, ఇంగ్లండు అమూల్యావకాశమును కోల్పోవుట నిశ్చయము.

ప్రాచీనవస్తు పరిశోధనము

1926 సంవత్సరము 31 వ మార్చిలో అంత మయ్యెడి సంవత్సరపు నివేదనము, అంత గ ప్రోత్సాహకరముగ లేదు. ఎంచదగిన నూతన విశేషము లెవ్వియు బయల్పడలేదు. ధరణికోటలో కృష్ణానదీ సమీపమున, చలువరాతి స్తంభ మొకటి దొరికెను. మూడవ శతాబ్దపు బ్రాహ్మీలిపితో వ్రాయబడిన విషయము లందుగలవు. అమరావతి నాదినములలో సందర్శించిన యాత్రికులనామము లందుగలవు దానిని చెన్నపురి మ్యూజియమునకు గొని వచ్చిరట. నేలముయొద్ద నొక చెరువులో కులోత్తుంగ చోళుని శాసన మొకటి కనుపించెను. అయ్యది రాతిపై వ్రాయబడియుండెను. సత్తెనపల్లి తాలూకా వేల్పూరులో, ప్రాచీన దేవాలయ మొకటి గలదు. అమరావతి స్తూపముబోలు తెల్లని చలువ రాళ్లపై వ్రాయబడిన శాసనములు పెక్కులుగలవు. మాధవవర్మకు సంబంధించిన శాసన మొకటి గను పించెను. ధర్మవరం తాలూకాలో 82 శాసనములు దొరికెను. గుంటూరుమండలమున నాగార్జునకొండయొద్ద బ్రాహ్మీశాసనములు మూడు గనుపించెను. గ్రామ మంతయు బౌద్ధ చిహ్నములతో దనరాదు చున్నది. నాగార్జున డి ప్రదేశమునందు స్థావర మేర్పరుచుకొని యుండవచ్చునని, పరిశోధకు లూహించుచున్నారు. యాదపు

లకు సంబంధించిన శాసనములు కొన్ని దొరికెను. పశ్చిమచాళుక్యులకు సంబంధించిన శాసనములు కొన్నిగలవు. వేల్పూరులో దొరికిన శాసనములు కాకతీయుల కాలమునాటివి. మొదటి శాసనము, గణపతికి సంబంధించినది. పల్లవులకు సంబంధించిన శాసన మొక్కటే దొరికెను. చోళ శాసనములు పెక్కులు తమిళజిల్లాలలో లభించెను. శంబియన్ మహాదేవి యను చోళరాణి, భర్తృవియోగానంత రము దైవశాంతనతో కాలము గడుపుచు, దేవాలయ నిర్మాణమునకై విశేషప్రవృత్తమును ఖర్చుపెట్టి నటుల దెలియుచున్నది. ఈమెపైగల గౌరవమునకు, యీమె విగ్రహమును దేవాలయములో స్థాపించి పూజించుటయే ప్రబల నిదర్శనము. పాండ్య శాసనములు నలువదియైదు గలవు. బుక్క నృపాలునికి సంబంధించిన విజయనగర శాసనములు లభించెను విజయనగర రాజులు జయించకముందు, దక్షిణ దేశమున స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి గ్రామసంఘములు గలవని, నివేదిక దెలుపుచున్నది. బుక్కన కుమారు డగు అనంతనికాలమున, ఆనకట్ట గట్టి నటుల దెలియుచున్నది. ధర్మవరం తాలూకాలో విజయనగరపు రాజులు ఇక్రిగేషనువిధానమును ఏర్పరచినటుల, నిదర్శనములు గలవు. నదినుండి కాలువల ద్వారా చెరువులలోనికి నీరు దెప్పించి, సాగుబడిని కొనసాగించిరి. చెరువుల నేకములు త్రవ్వించబడెను. కృష్ణారాయనికాలమున ధర్మవరం తాలూకాలో దొమ్మరికులమువా రొకరు దేవాలయమునకు దానము జేసినటుల, యొక శాసనము దెలుపుచున్నది. అచ్యుతరాయల కాలమునకు సంబంధించిన మరియొక శాసనములో, పన్నుల భారమునుగూర్చి కొందరు మొరలిడగ, పన్నులను తొలగించినటుల, దెలుపబడినది. లేనియెడల, వారు మరియొక ప్రదేశమునకు వెడలుటకు సంసిద్ధులయిరి సదాశివరాయలు మంగలవాండ్రపైగల పన్నులను తీసివైచిరి. ఇందుకు సంబంధించిన శాసనములో మంగలకత్తి, తోలు, అద్దము, కత్తెర మున్నగు సాధనములు చిత్రింపబడెనట. మంగలనాయకునికి చక్రవర్తిగారితో విశేషపు పలుకుబడియుండెడిదట. వీనిద్వారా నొక కవికి రాజదర్శన మయ్యెననియు, అందుచే వీనిపై కవిత్యర్థు డొకపద్యమును రచించెననియు, ప్రతీతి గలదు. కొండపల్లియొద్ద రెండు పర్షియను శాసనములును, రాజమండ్రి మశీదులో నొకటియును గనుపించెను. ఇంతవరకు జరిగిన చారిత్రక పరిశోధన లత్యల్పము. ఇంకను పరిశోధనల జరుపుకొలదియు హిందూదేశ చరిత్రయందేమి, ఆంధ్రులచరిత్రయందేమి నూతన విషయము లనేకములు బయల్పడు ననుటకు సందియములేదు. ప్రాచీన పరిశోధక శాఖ కొంతవరకు కృషిసలుపుచున్నను, వీరి యొక్క రిప్రెజెంటేషన్లు చాలవు. చరిత్రయందభిమానము గలవారెల్లరును జేరి సంతతికృషి సలుపుట యవసరము. ధనికు లిట్టివారి సత్ప్రయత్నములకు తోడ్పడుట మిగుల లాభకరము.

మద్రాసు లేబరు యూనియను

1926-27 సంవత్సరపు మద్రాసు లేబరు యూనియను వారి రిపోర్టు సంఘశక్తి వలన గలుగు లాభములను వివరించుచున్నది. 1918 సంవత్సరమునందీ సంఘము మొదట ప్రారంభమయ్యెను.

సంఘమువారి ఆందోళనమునకు ఫలముగ, కార్మికులకు కొన్ని లాభములు చేకూరెను. విరామము అరగంటనుండి గంటకు పెంచబడెను. వేతనములు హెచ్చెను. కార్మికులను కొట్టుట తగ్గిపోయెను. 1921 సంవత్సరమునందు బకింగుహాంకర్నాటిక్కు మిల్లులలో జరిగిన సమ్మె సందర్భములను వివరింపబడినది. పిమ్మట సంఘమునకు కొంత ఖీణదశ ప్రారంభమయ్యెను. కాని 1926-వ సంవత్సర ప్రారంభము నుండియు, మరల సంచలన మతిశయించెను. నివేదనసంవత్సరమున 60 సాధారణ సభలు జరిగెను. సభ్యులసంఖ్య 7500. వీరిలో అయిదువేలమంది చందా నిచ్చుచున్నారు. 1927-వ సంవత్సరము 31 మార్చి, 3932 రూపాయలు నిలువగలదు. మిల్లయజమానుల సంఘమును నిర్మూలించుట కనేక ప్రయత్నముల కావించిరి. వేరొక పోటీసంఘమును స్థాపించిరి. అందు చేరుటకు, కార్మికుల కొత్తిడి గలిగించిరి. అయినను, మద్రాసు లేబరుసంఘపు పలుకుబడి తగ్గలేదు. రెండు సంఘములను ఏకము చేయు ప్రయత్నము లింతవరకు కొనసాగలేదు. దేశనాయకులు పలువు రీసంఘమువారి యెదుట నుపన్యసింపసాగిరి. బ్రిటీషు లేబరుప్రముఖులుగూడ సలహాల నొసగిరి. కార్మికులకు పలువిధముగ సహాయము జేయుట కీసంఘము బూనుకొనినది. చెన్నపురిలో కార్మికోద్యమము సత్వరాభివృద్ధిగాంచుచున్నదని జెప్పవచ్చును. పౌరజీవితమునందు కార్మికుల కర్వస్థానము త్వరలో గలుగు నని నమ్మెదము. కార్మికోద్యమమునకు కాంగ్రెసు తగినంత సహాయము జేయలేదను నభిప్రాయము వ్యాపించియున్నది. ఇందు ఎంత సత్యమున్నను, ఈ దురభిప్రాయమును పోగొట్టుట కాంగ్రెసు ప్రముఖుల ధర్మము. కాంగ్రెసునాయకులు కార్మికుల యొద్దకు తరుచుగ జని, వారి కష్టములను కనుగొని, తన్నివారణకై కృషిసలుపుట యవసరము. కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షులగు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారి విషయమై శ్రద్ధవహించెద మని వాగ్దానము జేసిరి. వీరు తమ వాగ్దానమును చెల్లించుకొందురని నమ్మెదము. కద్దరు ఉద్యమము కార్మికోద్యమమే. కృషిసలులకు లాభము గలిగించుటకే, యాయుద్యమమును గాంధీ మహాత్ముడు ప్రారంభించెను. ప్రస్తుతపు కార్మికులు, పరులపై నాధారపడియున్నారు. గాంధీమహాత్ముని ఏర్పాటు ప్రకారము, ఎవరికివారే యజమానులు, ఎవరికివారే సేవకు లగుదురు. యజమానులకును కార్మికులకును మధ్య నుండు యంతరము దొలగిపోవును. మహాత్ముని పద్ధతులను కాంగ్రెసు ఆమోదించి పని జేయుచున్నపుడు, కాంగ్రెసుసభ కార్మికుల పట్ల నిర్లక్ష్యము జూపుచున్నదనుట మృషావాదము. కార్మికులనిన, కేవలము నగరములలో నివసించెడి వారలేగాక, జనపదములలో నివసించెడివారను భావముతో కాంగ్రెసు మెలగెను. అయినను, నగరమున పనిచేసెడి వారల విషయమై గూడ ఎక్కుడు శ్రద్ధ వహించుట యవసరమగుచున్నది. పల్లెటూళ్లలో నివసించెడి కార్మికుల సమర్థరణము విషయమై ఇప్పటికన్నను నెక్కుడు శ్రద్ధవహించుట ముఖ్యము. కాంగ్రెసును ప్రజాసామాన్య సంస్థగావింపవలయును. కేవల విద్యార్థికులను శాసనసభ్యులను మాత్రమే

కాంగ్రెసు నమ్ముకొని ప్రయోజనములేదు. జనసామాన్యమును కాంగ్రెసువంక కాకర్పించి, స్వాతంత్ర్యోదయము ప్రజలలో గలుగునటుల చూడవలయును. గాంధీ మహాత్ముడు కాంగ్రెసును జనసామాన్య సంస్థగా జేయ ప్రయత్నించెను. కాని విద్యార్థికులు కొందరు వారియుద్యమపు రహస్యమును గ్రహింపజాలక, ఆమార్గమును కొంతవరకు విడనాడిరి. ఇందువలన దేశమున కెట్టి లాభముగలుగలేదు. ఈ సంగతిని స్వరాజ్యపక్షనాయకులే అంగీకరించుచున్నారు. అందుచే మహాత్ముడు జూపిన దారినే తిరిగి నడచి, ప్రజాశక్తిని బలపరచుట కాంగ్రెసు నాయకుల పరమధర్మము. అట్టితరీ, స్వరాజ్యము దానియంతట యదియే సిద్ధింపగలదు.

పార్లమెంటు సభ : ఎన్నికలు జరుగునా ?

రుష్యా ప్రశ్న, ఇంగ్లండునందు సందిగ్ధస్థితి కారణమగుచున్నది. నేటిదినము రుష్యాతో సంబంధమును వదులుకొను విషయమై పార్లమెంటుసభలో చర్చజరుగును. ఫలితమేమగునో తెలుపనక్కరలేదు. సంఖ్యాబలమువలన, కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వపు పంతము నెరవేరుననుటకు సందియములేదు. కాని లేబరు పక్షమువారి ప్రశ్న నింతటితో బోసియదలచుకొనలేదు. ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనవలయునని మార్క్స్వాదులు గోరుచున్నారు. ఇందుకు కన్సర్వేటివు లంగీకరింపనిచో, లేబరుపక్షమువారు, వారి నెటుల బలవంత పెట్టగలరు? కొత్త ఎన్నికలు జరుగుట కెటుల ప్రేరేపింప గలరు? కన్సర్వేటివులకు దేశములో బలములేదని తెలియును. అందుచే వారు బుద్ధిపూర్వముగ రాజీనామాసేయరు. అట్టి సమయమున లేబరుపక్షమువారు సమ్మెకట్టెదరా? లేక ఇతర ప్రత్యేకచర్యల నవలంబింతురా? ముందేమి జరుగునో చూడవలయును. బాల్టివిను మృత్రిగారు పార్లమెంటు సభలో తెలిపిన సంగతులజూచిన, రుష్యా ఇంగ్లండు తేమమునకు ప్రతికూలముగ పని జేయుచున్నదని గ్రహింపవచ్చును. కాని రుష్యాతో సంబంధము తెగగొట్టుకొనవలసినంతటి దుస్థితి సంబంధించినా యనునదియే ప్రశ్న. ఫ్రెంచివారు ఇంగ్లండు మార్గము ననుసరించెదరని, తోచదు. కన్సర్వేటివు ప్రతికలు సంతసించుచున్నను, లేబరు లిబరలు ప్రతికలు బాల్టివినుగారి చర్యను నిరసించుచున్నవి. ఇందువలన లాభముకన్న నష్టమధికముగ గలదని, వెస్టుమిన్స్టరు గెజిట్టుప్రతిక చాటుచున్నది. ప్రపంచమునందు శాంతిని సమకూర్చవలసిన సమయమున, రుష్యాను బహిష్కరించుటవలన, తలపెట్టిన ప్రయోజనము చేకూరజాలదు. కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమువారు పరిపాలనను ప్రారంభించునపుడే, రుష్యా ప్రశ్నతో ప్రారంభించిరి. ఏ నిముషమున నయినను, రుష్యాతో సంబంధ మంతరించునని, పలువురు భావించుచుండిరి. రుష్యా ప్రశ్న పేరుపెట్టి, లేడు యూనియనుచట్టము విషయమై బ్రిటీషువారిలో గల ప్రతికూలాభిప్రాయమును పోగొట్టుటకు ప్రభుత్వము వారు ప్రయత్నింపవచ్చును. లేడు యూనియనుచట్టమునకును, బాల్టివినుమునకును సంబంధము గనుబొక, ఆ చట్ట మవసరమని తెలుపవచ్చును. కాని బ్రిటీషు ప్రజలు రెంటికిని తారతమ్యము గ్రహింపకబోరు. అందుచే ఇంగ్లండులో జరుగబోయెడి సంఘటన తెలులుండునో యని ప్రపంచ మెదురుజూచుచుండును.

గాంధీమహాత్ముడు: సందిపర్వతములు

సందిపర్వతములకేగి గాంధీ మహాత్ముని సందర్శించిన దేశభక్త కొండ వెంటకట్టయ్య పంతులు గారు పంపిన వృత్తాంతమును స్థలాంతరమున ప్రచురించితిమి. మహాత్ముడు నానాటికి కోల్కాను చున్నాడని విచుట కెంతయు సంతసించెదము. త్వరలో వీరు సంపూర్ణ స్వాస్థ్యము గాంచెదరుగాకయని యశస్విరుని భారతీయు లెల్లరు వేడుచుదురు. భగవద్గీతకు, గాంధీమహాత్ముడు స్వతంత్రవ్యాఖ్యను వ్రాయ ప్రారంభించుట గొప్ప విశేషము. జీవిత మంతయు నిష్కామకర్మల నాచరించుచు, సత్య అహింసాధర్మముల నిమిత్తము జీవితము సర్వణజేసిన మహాత్ముని కన్నను, గీతారహస్యమును గ్రహింపగల సమర్థులెవ రుండురు? వీరు గీతకాక కోశమునుగూడ వ్రాసి ముగించిరట. మహాత్ముని వ్యాఖ్యవిష్వడు వెలువడునా యని, భారతీయులెదురుజూచుచుదురు. ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు మహాత్ముడు వచ్చునో లేదో యను విషయమై కొంతసందియము ప్రబలియుండెను. మహాత్ము డెట్టి సందియమును బాపించుట కెంతయు సంతపంపవచ్చును. దేహము కుదురుట బడినపిమ్మట, సాధ్యమగునంత త్వరలో, మహాత్ముడు ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు విచ్చేయును. ఆంధ్రమహాజనులందుచే, మహాత్ముని కత్వంత ప్రియమగు కద్దరు నిర్మాణమునకై యావచ్చుకొని ధారబోయుట యవసరము. ఆంధ్రదేశమున కద్దరు పనులు బాగుగ సాగుచున్నవని దేశభక్తుడు తెలిసినపుడు మహాత్ముడు సంతోషించెను. ఇంకను ఎక్కుడు అభివృద్ధి జూపుచో మహాత్ముని మనము ప్సొంగు ననుట కించుకయిన సందియ ముండునా?

బొంబాయి కార్పొరేషనుదావా

భినాయిగారి సాక్ష్యము

బొంబాయి, మే 25:—భినాయిగారు ప్రతివాదుల పక్షమున సాక్ష్యమిచ్చుచున్న క్రింది నిమిషాల్లోను ఆధ్యక్షుడుగ ఓటిచ్చుటలోను భేదముచూపిరి. రెండవబాటలలో కార్పొరేషనుసభ్యుడుగ ఓటుచేసితిని. కాప్టింగుఓటిచ్చుటను వాకేపక్షముతోడ సంబంధము లేకుండ చేసికొంటిని.

స్వామవాది:—రెండవబాటలలో ఈపక్షము పోషించి రనియూ యరము?

సాక్షి:—కోర్టువారి రక్షణగోరెను. ఏలన ఈ ప్రశ్నకు జవాబుచెప్పిన తానెవరికి ఓటుచేసినది తెలిసిపోవును. అంత ప్రశ్న విడిచివేయబడెను.

స్వామవాది:—ఇకపురు ఆధ్యక్షులకు సమానముగ ఓట్టువచ్చినందున ఆధ్యక్షుడుగనున్నపుడును వీరు ఆ యిరువురు మధ్యనే నిశ్చయింపవలసివచ్చెను.

సాక్షి:—అవును.

స్వామవాది:—తీర్మానించుకొనుటకు చాలసేపుపట్టలేదు. బహిరంగముగ ఎవరిపక్ష మవలంబించుటకు తమ రిష్టపడలేదు.

సాక్షి:—అది సరిగాదు.

స్వామవాది:—కొత్తపరిస్థితి లేమైనగలవా?

సాక్షి:—అవును.

స్వామవాది:—ఏవి?

సాక్షి:—బాట్టివాలా గా పార్టీవారు.

స్వామవాది:—ఇప్పుడు మీరేచప్పివేసిరే? (నవ్వు.)

స్వామవాది:—సాక్షిచెప్పినదానిని గాదనరాదు.

సాక్షి:—అందుచెల్లనే లాటుల దీసితిని. (శ్రీ ప్రెస్.)

విరాళమును తీసికొనుట

బొంబాయిలో ఆస్పత్రుయభివృద్ధికై సర్ కెన్సివిల్సు నిధికి 16 లక్షలు విరాళమొసంగిన సర్ ఎక్. వాడియా, సి. ఎం వాడియా గార్లు నిధిభర్తు పెట్టి విధానమయొక్క వివరములలో భేదాభిప్రాయము గల్గుటచే తమ విరాళమును రద్దుజేసిరి.

(ఆ. ప్రె.)

మానీ కంపెనీ పనివాండ్ల సమ్మె

సుమారు 700 ఘంట పనివాండ్లు నిన్న ఉదయము సమ్మె కట్టిరి. 30 మంది పనివాండ్లను బర్తరపు జేయుటయే పద్ధతి కాదు

చక్రయ్య చెట్టిగారు చెప్పిన సంగతులు

గత ఒక మాసమునుండి మానీ కంపెనీ అండు కంపెనీ పనివాండ్లు తమ బాధకములను మేనేజింగ్ డైరెక్టర్స్ నిమిత్తము గారికి నివేదించుటకు యత్నించుచుండిరి. ఒకటి రెండు సభలుకూడా జరిపి తాము కోరవలసిన సహాయమును కష్టపడి వారములను నిర్ణయించుకొనిరి. అందులో ముఖ్యమైనవి ఏవనగా:—ప్రస్తుత జీతములను హెచ్చించవలయుననియు, ఒక నెలకు ఒక రోజు హాజరుకు రెండురోజుల జీతమును గూడగా మినహాయించి పద్ధతిని రద్దుచేయవలసినయు.

గత సోమవారము రాబన్ను పార్కులో ఒక పెద్ద సభచేరి. తమ మహజరును మేనేజింగ్ డైరెక్టర్స్ విమలకు సభముగా నున్నాడనియు తామందరూ ఒక సంఘముగా ఏర్పడినామనియు, తమ సంఘప్రతినిధులందరూ ఆ మహజరుమీద చరిత్రకము చేయవలసినయు తీర్మానించిరి. మొన్నటిరోజున పనివాండ్లందరూ కర్మాగారమునకు పనిలోనికి వెళ్లగా యీ సంఘ సంస్థాపన కార్యక్రమ నాయకుల 30 మందిని అధికారులు బర్తరపుచేసిరి. వారి బర్తరపుకు కారణములేమియు తెలుపబడలేదు.

నాయకులైనవారిని ఆకారణముగా శిక్షించి మిగిలినవారికి భయముపట్టునట్లుగా చేసి పనివాండ్ల సంఘమును విచ్ఛిన్నముచేయవలెనని అధికారులు తలచిరి. 600 వాండ్ల పనివాండ్లు పనిచాలించి సమ్మెకట్టిరి. ఏ కొలదిమంది గమనాలో తప్ప పనివాండ్లందరూ ఖైదీగా సమ్మెకట్టినయే చెప్పవచ్చును.

ఈ పరిస్థితులను వారిను కమిషనరుగారికిని లేబరు మిషనరుగారికిని ఎరింగించి తీర్పుముగా న్యాయవోచరిమార్గము చేయ నుద్దేశించబడినది.

నేటియుదయము పనివాండ్లందరూ రాత్రిపన్నుపార్కుపై సభచేసిరి. చక్రయ్యచెట్టిగారు సంగతి-సంగతులను యిరితిగా వార్తాప్రతినిధికి తెలియజేసిరి

కంపెనీ అధికారుల నోటీసులో యీ ప్రకారముగా వ్రాయబడినది:—

1920 సం॥ము 1-కి 54 గంటలవారీ పని చేయించబడుచుండిరి. కాని యిప్పుడు 48 గంటలమాత్రమే విధింపబడినది. ఈ విధిని పనివాండ్లుచేసిన సహాయముని కంపెనీ అధికారులు చెప్పుచున్నారు. కాని యీ తర్జింపు నాగు విధి కృతముగా చేయవలసినదేగాని దయాదర్శముగా చేసినదికాదు. కేసినారములందు పనివాండ్లు 5 1/2 గంటలు పనిచేయుదురు కాన వారికి 5 1/2 గంటలవారీ టెక్స్ కట్టి యివ్వబడుచున్నది. కంపెనీవారి టెక్స్ కట్టకం ము 5 1/2 గంటలము ఒకరోజు పనిగా గణించబడుచున్నది. పనివాండ్లను ఇష్టమైనట్లుగా బర్తరపు చేయుటకు కంపెనీ అధికారులు నిరంకుశాధికారము కలవా లేదా యను సిద్ధమయ్యుచున్నది ప్రస్తుత సందర్భములో పనివాండ్లందరూ సంఘముగా నేర్పడి తమ కష్టనిష్ఠులములను మనవి చేసికొన్నమీదట అట్లు చేసి యీ పనివాండ్లను టెక్స్ కొట్టుటకు సంఘ నాయకులను బర్తరపు చేసినది సప్రమములనున్నది. టెక్స్ కట్టకం ముచుగా టెక్స్ ఒకరోజు పనిగా హాజరైనవానికి రెండురోజుల జీతముజరిమానాగా మినహాయించుటకూడదు. పనివాండ్లలో చాలమంది అక్షరాస్యులైనవారు పని నెలవుదరఖాస్తు చేయవలసినవచ్చి యెడల వ్రాయవలసియు, వానికొరకై వెళ్లి నానిం బ్రతిమాలుకొనవలయును ఇప్పుడు పనివాండ్లను కొందరిని ఆకారముగా బర్తరపు చేయుట లక్షణముగా సమ్మె ప్రారంభమైనది గనుక పనివాండ్ల నందరిని తిరిగి పనిలో చేర్చుకొని కంపెనీ అధికారులు పనివాండ్లపాక్షికభాగములను తరువాత విచారించవలెను.

పరీక్ష తప్పట

విద్యార్థి అశ్వహత్త్య గావించుకొనుట
తెలంగాణ, మే 25.—తెలంగాణునందు అనంతాచారియను 21 సంవత్సరముల వయస్సు గల బ్రాహ్మణవిద్యార్థి మైక్రిక్యలేమను పరీక్ష తప్పటచే ప్రభుత్వమువారి చందనపు నూనెయంత్రాలపనిపయమున్న చెరువులోపడి మరణించెను. దక్షిణాంధ్రము స్థానికుల మహాసభ తెలంగాణలో ఆగస్టు 22-వ తేది జరుగును.
పుష్పప్రదర్శనము అన్నిసంవత్సరములందువలె ఆగస్టు నెలలో రాజప్రతినిధిగారు వచ్చినప్పుడు జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణ స్థితి

1927 సం॥ మే నెల 26-వ తేది గురువారము

Table with 6 columns: Location, Max Temp, Min Temp, Rainfall, Humidity, Wind. Rows include locations like Guntur, Rajahmundry, etc.

సర్కారులు:—గోవాలోపురంలో, 8 3/4" నర్సిం చెను. మేఘములు విస్తారముగనే యున్నవి. ఆర్ద్రత మామూలుగ నున్నది. ఒక్క గోవాలోపురంలో తప్ప ఇతరచోట్ల పగటి వేడియ 8 1/2 నుండి 11 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మిచిలీ పట్నములో కాకినాడలో పగటివేడియ 111.8, 112.7 డిగ్రీలు విశాఖ పట్నములో 2 1/2 మిచిలీపట్నములో 5 1/2 డిగ్రీలు రాత్రివేడియ ఎక్కువ. గోవాలోపురంలో 9 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.
వెక్టర్:—మేఘములు పలచగ నున్నవి ఆర్ద్రత తక్కువచే జెప్పనగు కడపలో నిన్న పగటివేడియ 105.7 డిగ్రీలు.
కర్నాటకము:—కడపలో మేఘములు పలచగ నున్నవి. తిన్నవోల పట్నముగనున్నది. పగటివేడియ 5 నుండి, 8 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మైదానులో నెల్లూరులో పగటివేడియ 108.3 109.2 డిగ్రీలు నిన్న రాత్రివేడియ 2 1/2 నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.
కడపలోనుండి విశాఖపట్నమువరకు శీతోష్ణస్థితి ఎక్కువగ నున్నది. వ. వ. నారాయణ అయ్యర్లు.
సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞులు.

శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు గాంధీగారితో సంభాషణ
శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు యీ ముగ్గుకాలములో ఉత్తర హిందూ సాన పర్యటనము నందుండుటచే గాంధీగారితో సంప్రతింపజాలకపోయిరి అందునల్ల నందికొండలకు వెళ్లి నేటి ఉదయం మైదానుకు తిరిగివచ్చిరి. మహాత్మాగారి ఆరోగ్య బలములు వృద్ధిచెందుచున్నవనియు వారములేక రెండు వారములలో బెంగళూరునకు మహాత్మాజి వెళ్లువనియు జూలై నెలలో మహాత్మాజీ తిరిగి రిత పర్యటనము ప్రారంభించుననియు, శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పిరి. బొంబాయిలో జరిగిన కాంగ్రెసు కమిటీ మీటింగ్లో హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళన తీర్మానమునుగూర్చియు, సభలలో వోటునిచ్చుటకు విధింపబడిన ఖద్దరు నియమమును గూర్చియు శ్రీనివాసయ్యంగారు గాంధీగారితో మాట్లాడిరి. దీర్ఘచర్చలపై గాంధీగారి ఆరోగ్యమునకు భంగకరమయియెంచి శ్రీనివాసయ్యంగారు విశేషముగా ముచ్చటించలేదు. గాంధీగారినిగూర్చి రాజగోపాలాచారిగారును, గంగాధరరావు దేశపాండ్యాగారును, మహదేవ దేశాయిగారును, దేవదాసు గాంధీగారును చాలా జాగ్రత్తహించియున్నారు. పరందరితోను శ్రీనివాసయ్యంగారు ముచ్చటించిరి.

నుబాష చంద్రబోసుగారి విడుదల

గాంధీమహాత్ముని వ్యాసము
బోసుగారిని వదలినందుకు వంగ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమును నేను ప్రశంసింపజాలను. ప్రజలు కోరినవిగాని బోసుగారు నిజోషియను సమ్మెకము కలుగుటవలనగాని చేసిన నేరమున కనుభవించిన శిక్ష చాలానను సభిప్రాయముతోగాని దొరతనము వారిపుడు బోసుగారిని వదలలేదు. బోసుగారు మిక్కిలి జబ్బుస్థితిలో నున్నారని ప్రభుత్వమువారి వైద్యులు తెలిపి నందుననే బోసుగారిని పుడు దొరతనము వారు వదలలేదు. బోసుగారు చేసిన నేరమేమో బోసుగారికిని దేశీయులకును గూడ తెలియదు. బోసుగారు సంఘమునకు హానికరుడైనచో అతనివలన సెనరికైన ప్రామాణి కలుగుచున్నచో అతడుపట్టు గలవాడనుచున్న నిజమేయైనచో దొరతనమువారును సమ్మెచుండినచో అతనికి చాల జబ్బుగా నుండినను అతడు హానికరుడే యగును. బోసుగారు చెరసాలలో చనిపోవునేమోయనిదొరతనమువారి కేలభయపడలేదు. ప్రాణహానికగుముగ వ్యాధికోగిని శ్వాసించినదని దొరతనమువారు వలంబు వ్నారాక్షయ వ్యాధి లక్షణములు కనబడినవెంటనే బోసుగారి కేలవదలలేదు. ప్రాణము మీదకువచ్చిన పిచ్చుకు నోకినితెచ్చి బంధువులముందు పడవేసి వానిప్రాణమును తీసిని వాపమును తప్పించుకొన జూచుటద్వారా లక్షణముకాదు. బోసుగారిని వదలటవలన విచారణ లేకుండ దీర్ఘకాలము న్యాయము కారాగారములలో బంధించు సహస్యపరిమార్గముకాదు. బోసుగారిని వదలనేగూడదని నేననినచో నది శతినముగానే కనబడవచ్చును గాని, యిట్టి అసత్య హేతువులవలన వదలి ముఖ్యసమస్యలను మరింత కష్టతరముగ చేయుటకంటే అసలే వదలకుండుటయే మంచిది. వంగరాష్ట్ర నిర్బంధితల విడుదల సమస్యలో పౌంస్వాతంత్ర్య సమస్యయును బాధ్యతలేని దొరతనమునకు గల నిరంకుశాధికార సమస్యయును గూడ నిమిడియున్నవి. బోసుగారు ఆహవానకరములకు వరతులను కడపరకును గూడ నిరాకరించి యుండుట మాత్రము చాల ప్రశంసనీయము. తిర్నెలోనే బోసుగారికి సంపూర్ణాశోగ్యమును కలిగించి వారికి దీర్ఘాయురారోగ్యముల నొసంగవలెనని మనము భగవంతుని ప్రార్థింపదగును" అని మహాత్ముడు ఎంగుయిండియా పత్రిక తొకవ్యాసమును వ్రాసెను (ప్రీ (పెను)

ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా కడప

బంగారునగల యేలం ప్రకటన
ఈ దిగువ కవబలచిన బాకీదారులు వాయిదా మేరకు కట్టవలసిన వడ్డీ నోటీసు యిచ్చియు వెల్లించనందున క్రింద వివరింపబడిన వారి కొడువనగలు యీ ఆఫీసులో 1927 వ సం॥ జూన్ నెల, 15 తేది బుధవారం మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు యేలం చేయబడును.
(1) సి. జి. 7/52
పి. యస్. రామరావు 2 గట్టికాపులు సుమారు 9 1/2 తలములు వడ్డీలు గుమాస్తా 2 పెద్దగొలుసులు,, 6 1/2 ,,
బ్రాహ్మణ వీధి, కడప 1 చేతికంటే ,, 8 1/2 ,,
4 గట్టిసన్నగాజులు ,, 8 1/2 ,,
2 చిన్న గొలసులు ,, 2 ,,
(2) సి. జి. 6/17
మైలపురం వెంగయ్య 1 సంది బొందె ,, 25 1/2 ,,
రంపతాడు వజరా మమ్మసిద్దిపల్లె 1 కర
కాగ్గలదండ ,, 12 ,,
కడప తాలూకా 1 కంటినహారం ,, 17 ,,
(3) పి. జి. 6/28
గూడా పెద్ద వెంకట కొండారెడ్డి 1 నంకి ,, 6 1/2 ,,
వైదాల గ్రామం ,, ,,
ప్రొద్దుటూరు తాలూకా ,, ,,
(4) పి. జి. 6/10
గూడాపకీరారెడ్డి 1 తీగ ,, 6 1/2 ,,
గ్రామ మేస్త్రీబు వైదాల 1 నంకి ,, 21 1/2 ,,
ప్రొద్దుటూరు తాలూకా 1 మొలతాడు ,, 22 ,,
(5) పి. జి. 6/27
దోసకాయల యేసురెడ్డి 1 వొడ్డాణం ,, 20 1/2 ,,
పొట్టిపాడుగ్రామము 1 కాకులనండ ,, 21 1/2 ,,
ప్రొద్దుటూరు తాలూకా ,, ,,
(6) పి. జి. 6/15
దొందావీరయ్య 1 సందిబొందె ,, 17 ,,
అల్లూగుపేట కడప 1 డిబ్బ ,, 4 1/2 ,,
కడప } సి. రామసుబ్బా
1927 సం॥ మే 28 తేది } యే జం బు..

రషియాలో వర్తకపు టాడంబడికను మానుకొనుట

కార్మికసమస్యవారి తీర్మానము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, మే 25:—రషియాలో కార్మికసమస్యవారి వై విషయమును గూర్చి కార్మికసభవారు ఒక తీర్మానమును చర్చకు బెట్టెదరు ఆ తీర్మానముగ్లను:—

రషియాలో వర్తకపు టాడంబడికను మానుకొనటయే రాజ్యాంగసంబంధములను తెగుతెంపులను జేసికొనుటయే చాల విషయకరమైన పరిమితిని ఈసభవారి యభిప్రాయము వర్తకపరిశ్రమలు ఇప్పుడే తలపెట్టుచున్న సమయమున వాటికి అంతరాయము గల్గునని విచారించుచున్నాడు. కాన నెలకట్టకమిటివారు కార్మికములన్నిటిని విచారించి సంగతులన్నిటిని బలపునకు అట్టి విధానము నవలంబించరాదను యభిప్రాయమును బెలుపుచున్నాడు.

పెరిషియా వైమానిక మార్గము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, మే 25:—అరేబియా తీరమున పెరిషియా గల్ఫులో వైమానికమార్గము నేర్పాటుజేయుటకును అచటనుండి బెల్జియానుకుండా వెడకుచున్నారమనియు, కాలమును పాడుజేయుటలేననియు, బస్కా కరాచిమార్గమునకు రాయబారములు పెరిషియాలో జరుగుచున్నవనియు సర్ ఫలిపు సానూసుగారు దేశిపిరి.

అంతర్జాతీయ కార్మికసభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

జనీవా, మే 25:—నిన్న అంతర్జాతీయ కార్మిక సమావేశము సర్ ౭. చట్టగారి యధ్యక్షతనకు సమావేశమైనది. భారత కార్మికప్రతినిధి యగు వరభాగిరి వెంకటగిరిగారి తీర్మానము నాలోచించుట కెత్తుకొనిరి. కొన్ని అధినివేశములందును ఆసియా, ఆఫ్రికాలలోను నిర్బంధకవ్రాతములుగూర్చి ఆలోచించవలెనని గిరిగారు కోరిరి.

కంట్రాక్టును భిన్నముగ ప్రవర్తించిన నేరముగ నెంచుటయు, పనివాంఛన తగినంత కారణము లేకుండగను, పరిహారము నీయకుండగ తొలగించుటయు అధినివేశ రాయబారలలో కార్మికులు, దేశీయులు, రంగుజాతులవారను రాయబారులగు నుండువలెననియు గిరిగారు చెప్పిన తీర్మానమును చర్చించి ఆలోచించవలెననిరి.

ఒకే ప్రీకి ముగ్గురుకొడుకులు ఒక కూతురు ఒకే సమయమున పుట్టుట

పేర్లేమి బెట్టుదుమా యను కలవరము

లండన్, మే 25:—డాబ్బుఫర్డు గ్రామములో రైలుబస్సుకు దిగి బాగుచేయువానిభార్యకు ముగ్గురుకొడుకులు, ఒక కూతురు ఒకేసమయమున పుట్టిరి. మాతాశిశువులు సుఖముగా నున్నారు. ఏమిపేర్లను బెట్టువలెనో యని కలవరపడుచున్నారు వారికేమియు తోచుటలేదు. తల్లివయసు 34 సంవత్సరములు.

నిరిమి ప్రిన్టీలు పార్లమెంటు ఎన్నికలు

జూను 9 తేదీని జరుగును. 152 సీనములకు 400 యార్జరులున్నారు. 8 పక్షములవారు నిలబడిరి. అసెనపు నేతనము నీయనందున న్యూసపుల్స్ లో బొగ్గు బాగుచేయువారు సమీకరి. అందుచే నాకలు అన్నియు నిలిచిపోయినవి.

ఆంగ్లో సోవియటు సంబంధములు

చెడినవి

బాల్టినుగారి ప్రకటనము

సోవియటు ప్రభుత్వమువారి బాధ్యత

లండన్, మే 25:—సోవియటు వర్తక రాయబారుల చర్చకు తము బాధ్యులము గాజాలముని సోవియటు ప్రభుత్వము తప్పించుకొనుటకు పిలువెడు. వర్తకవాకర్చులను దుర్వినియోగముచేసినందులకు సోవియటు ప్రభుత్వము తప్పించుకొనజాలదు. ఒక మూల సోవియటు వర్తకరాయబారులు తమిచ్చిన అభయములను ఒడనాడి విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుచున్నారు. ఒక ప్రక్క లండనులో సోవియటు ప్రభుత్వవ్యవహారు ఈ కార్యక్రమమునకు తోడ్పడుటలేదు కాని ఈ రెండును ఇట్లుంచునా యని నమ్ముటకు కష్టముగనున్నది. కాని ఈపాలచే ప్రయోజనములేదు.

వర్తకపుటాడంబడిక వరతులు:—“ఉభయత్రాబ్రిటిషు సోవియటుప్రభుత్వములవారు ఒకరిపై నొకడ ప్రతికూలప్రచారమును మానవలెను. తమ రాజ్యములవల ప్రచారమును జేయరాదు. బ్రిటిషు సంస్థలకైగాని సోవియటు రిపబ్లికుల సంస్థలకైగాని ప్రతికూలప్రచారమును జేయరాదు, ప్రత్యేకముగ గాని పోక్షుముగ గాని”.

చీనాలో సోవియటు రాయబారులు ఈ వరతులకు భిన్నముగ ప్రవర్తించి, ఎన్నియోసారులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు దెలిపితిమి. ఎప్పుడు అడిగినను తము వర్తకపుటాడంబడిక వరతుల నల్లంఘించనే లేదని సోవియటు ప్రభుత్వమువారు జెప్పుచుండిరి. బోరోడినుగారికిని తమకును సంబంధములేదనియు ఆతడు తమ అధికారి కాడనియు సోవియటు ప్రభుత్వములవారు లేదనియు ఆతని చక్రములకు తామెట్టి బాధ్యులము గామనియు సోవియటు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. కాని పికింగులో సోవియటు ప్రతినిధిని నియమించువరకు బోరోడినుగారు మస్కోనుండియే ప్రత్యేకముగ ఉత్తరువును గైకొనవలెనని సోవియటు యధికారులు ప్రకటించిరి. ఆతంతివార్త బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిస్వాధీనములోనున్నది. దూరప్రావ్యసంఘము వారు, తీసికొను చర్యలు బోరోడినుగారి ఆలోచనలతో సరిపోవలెననిరి. క్యాంటన్ లో బోరోడినుగారిని సోవియటులు ప్రతినిధిగ నియమించుట తగదనున క్యాంటన్ పాలనమున గల రాష్ట్రములందు అతనిని అధికారములో నుంచిరి. కోమింటాంగు విధానము చీనా వైనికవిధానములు బోరోడినుగారి ఆలోచనలతో సరిపోవలెననిరి. కాన తమ కీసంబంధము బోరోడినుగారిలో లేదని రోజ్ జే గోల్టుగానెడినుకోవుగా రన్నమాటలు ఆసత్యమని తప్పక బెలియుచున్నది. బ్రిటిషుప్రభుత్వమును మోసముచుట్టుకు దుడ్డెంచబడినది సోవియటుల తరపున బోరోడినుగారు ప్రతికూల బ్రిటిషుప్రచారమును సాగించుచునే యున్నారు. ఇట్లు ఒక్కచీనాలోజేసి యూరకుండలేదు. లండనులోనున్న సోవియటు రాయబారి మాస్కో విదేశాంగమంత్రికి బంపిన తంతి బ్రిటిషువారికి లభించినది. ఫిబ్రవరి 28-వ తేదీని బ్రిటిషువారు రషియాను హెచ్చరించిన విషయంపైన తంతి యిది.

అంది ట్టున్నది:—చీనాలో బ్రిటిషువార్తనమును ఖండించుచు అసమృత్తిని బెలుపుటకు పిలువెన్న కారణము, వారు సంగతులను అద్భుతముగా అపారముగ సమముజేయు టొకటి. కార్మికసంఘములను తప్పుద్రోవకు త్రిప్పవలెన్న న్యాయ సంఘముగూర్చి జాతీయప్రభుత్వ నివేదికలను ముఖ్యముగ పార్లమెంటులో చాంబర్లెనుగారు న్యాయకింగుగూర్చి ప్రకటించిన సంగతులను నిజముగాదనచు ప్రకటించవలెననిరి వీటి నకళ్లను ఇండి పెండెంటు కార్మికపక్షమునకు డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికకు బంపవలెనని హ్యంగుహే డ్రేడుయూనియనులసంఘమున డ్రేడు యూనియను కాంగ్రెస్ జనరలు కాన్సిలు సభకు అధ్యక్షుల పిమ్మగారి కంపవలెననిరి. బ్రిటిషువారి న్యాయకింగు ముట్టచీవే డ్రేడుయూనియను సభ్యులు పెక్కుమంది చనిపోయినది బెలుపవలెననిరి పిలవనో చీనా డ్రేడుయూనియనులను బ్రిటిషువారు బాధించుచున్నట్లు దృష్టాంతములను సంపాదించి తయారుజేసి బెలుపవలెననిరి. చీనా కార్మికకోవ్యమునకు బ్రిటిషు డ్రేడు యూనియనులు సహాయముచేయవలెనని కోరవలెననిరి. ఈదేశములో రాజకీయసంరంభమును గావించుటకు సోవియటులు సంగతులను వెదకుచున్నారు. వీటికే చీనానుండి ఎచ్చు సంగతులని బెలుపవలెననుచున్నారు. ఆఖరున ఏప్రిల్ 18 తేదీని సోవియటు రాయబారి కార్యాలయముపై దాడివెడలుట అసంభవమని తోచుచున్నదని తంతిసంపిరి. లండను సోవియటు రాయబారి, కాన లండనునుండి మాస్కోకు యిరుగుపొరుగువారి లేఖలనుగాని స్నేహితుల లేఖలనుగాని పోస్టులో బంపరా

దని హెచ్చరించుచున్నదని చీనాలోనుండి లండనుకు బంపరాదనిరి. ఈ కార్మికములను గూర్చి ఆంధ్రపత్రికకు గన్నరుచున్నను అజేవియో నునకు తెలియజేయుకలేదు. ఇట్లు అంతర్జాతీయ మైత్రికిని వర్తకపు సమావేశమును విరుద్ధముగ సోవియటులు ప్రవర్తించుచుండ అంతర్జాతీయ సంబంధములలో కలిగిన ఎటుగని ఓరిమిలి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు జూపిరి. ఫిబ్రవరివరకు బ్రిటిషువారెంతయో హెచ్చరించి కాని, ప్రయోజనములేకపోయెను. రాజ్యాంగవిధానములో జెప్పబడిన వరతుల నల్లంఘించిన, విషయసంధిగాని కేరొందుగాదు. శాంతికిరంగ కరము, అంగుచేతనే సోవియటులతో సంబంధములను తెగతెంపులుజేసికొనుటకు ప్రభుత్వము వారు సిద్ధులయిచుకొనిరిని బాల్టినుగారు ప్రకటించిరి.

బ్రిటిషు పత్రికా వ్యాఖ్యలు

లండన్, మే 25:—సోవియటులతో సంబంధమును చెడగొట్టుకొనుటకు కారణము కనిపించుచు డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

వెస్టు మిన్స్టి గెజటు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి చర్చను ఖండించుటలేదు, కొనియాడుటలేదు కాని రషియాను అంబరానివారిగ జేసిన ఎంతైన ముప్పు చాటిల్లగలదని హెచ్చరించుచున్నది.

ఆగ్లోను విభూరము ఎంతయో తృప్తిని కలుగజేయునని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక బెలుపుచున్నది. ఎన్నడును సోవియటులకు ఇచ్చరాని ప్రతిపత్తిని కలుగ జేసినను దానిని దుర్వినియోగము జేసి సోవియటులు అందరి విశ్వాసమును గోల్పోయిన మాస్కోను పోస్టుపత్రిక బెలుపుచున్నది.

నాగరక వేశములన్నిటికిని సోవియటులతో సంబంధమును బెట్టుకొనుట లక్ష్యరమని బాల్టినుగారు చెప్పిన సంగతులే చాటుచున్నవని డెయిలీన్యూస్ పత్రిక బెలుపుచున్నది.

సోవియటులతో రాజ్యాంగసంబంధమును బెట్టుకొను ప్రతిదేశమునకు అవసరమని వైముస్ పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. సోవియటులు వన వ్యవహారములలో ప్రవేశించుటచే వారి పరపతిని వేయసారులు గోల్పోయిన డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక వాకొనుచున్నది.

ఒక గూఢచార ప్రచారముచేతగాక బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును గాల్చుటకు కుట్రబుట్టుచున్నారని పట్టుబడిన కాగితములే రుజువుజేయుచున్నవని డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక బెలుపుచున్నది.

బ్రిటనులో వర్తకవ్యాపారము లన్నిటిని ఆపివేయుటకు సోవియటు ప్రభుత్వమువారు యెత్తుజేసిరి నెనుక వ్రారంభించిన వ్యాపారమునుమాత్రము పూర్తిజేసికొనుటకు ప్రయత్నించెదరు.

లుథేరియా నేనాని రహస్య ప్రానికకాగితమును సోవియటు యధికారి కొప్పగించుట జాములచే ఆతనిని బట్టికొనిరి. ఆంగ్లో సోవియటు సంబంధము చెడుచుచే మాస్కోనియమైమాను తోచినటులే ప్రవర్తించెనునని డెయిలీ హెర్బుగారు ఈకోడిపాగిరిను పత్రికలో వ్రాసిరి.

స్ట్రాంసుకు రషియా వ్యవస్థలను ఆపవలెనని ఆనుకులముగ సంగతులను వివరముజేయుచున్నారు.

పార్లమెంటులో ఆఫ్రికాయము రషియానియమై ద్వంద్వముగ నున్నాదట.

లండనులో న్యూఇండియా కార్యాలయమును గల్బుటకు 600000 పౌనులవరకు విలువైన ప్రభువు చేరినెను.

అధినివేశ సమావేశమువారు ఏమిశాఖలందు పనిజేసినను ఒకేశాఖయందే పనిచేసినటులే భావించి ఆస్పత్రికి పించను నిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. అధినివేశములు ఎక్కువ పించను హక్కుల నిచ్చుటకు ఇట్లుజేసిరి. మెకానికలు బ్రాన్సువార్డు నభివృద్ధిజేయుట కేర్పాటుజేసెదరు. అధినివేశములు, సరకుకదేశములు మాండెటు రాష్ట్రములయందున్న దేశముల విద్యుత్ పాటుబడవలెనని తీర్మానించిరి.

సామ్రాజ్యదినోత్సవము

బాల్టినుగారి హిందూదేశ సందేశము

లండన్, మే 24:—హిందూ సమన్వయములలో ఇండియాలో బాన్యతాయంత ప్రభుత్వస్థాపనను సమైక్యము ఎస్తారము యభివృద్ధి గాంచెను. సామ్రాజ్యములో ముఖ్యముగ బాగముగను బ్రిటిషు కామ్యున్టీలు ఆ సేవనుల కార్యక్రమములందు సమష్టిగా భారతదేశము పాల్గొనెను. కాలర్యమైనపుడు సామ్రాజ్యములో సమనభాగముగా బాగగోమియనులతో బాటు భారతదేశము ఏర్పడునటుల ఏర్పడు జామచున్నారనిరి బాల్టినుగారు.

బనాతీహత్య నేరములో రాజీన్ సన్ గారిని విచారణ యగువరకు చెజిసాలలో నుంచిరి. ఆతనిపై నేరమును మోపిరి.

పటేలుగారికి విందు

బ్రిటిషు ఇండియా యూనియనువారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండను, మే 25:—బ్రిటిషు ఇండియా యూనియను వారు పటేలుగారికి విందుసేసిరి. కిశిం ప్రభువు అధ్యక్షత వహించిరి. పార్లమెంటు సాంప్రదాయమును నిలబెట్టి గౌరవ భంగము లేకుండ సర్ ప్రెజెంటుకు వైటుగారు అనుబంధించిన పదములే అవరించి అవిష్కృతముగ కార్యభారమును నిర్వహించగలరని పటేలుగారి కిశిం ప్రభువు ఆభినందించి కొని యుడెను. మొదట అనుకొన్న దానికంటె ఎక్కువగ సంస్కారములు ఫలించిననీ కిశిం ప్రభువు భారతీయులు పార్లమెంటు కార్యక్రమమును పద్ధతి అనుకరించ గలరనుటకు పటేలుగారే సాదృశ్యమనిరి. ఇందులోనే ముందు జరుగబోవు సూచనలు గన్పించ గలననిరి

పటేలుగారి ప్రత్యుత్తరము

ప్రస్తుత పరిస్థితులందు భారతీయు లెంత బాధ్యతను ఎహించుకొన్నను బాధ్యతను నారికి గలుగజేసెనని అట్టి యవకాశము నిచ్చినవారు దానిని నిర్వహించగల సమర్థులని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు ఋజువు చేయుటకు తాను డిల్లీ శాసన సభాధ్యక్ష పదవి నంగీకరించిననీ పటేలుగారు. భారతీయులు బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వమున కర్హులని ఎంతకాలము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమున కిటు ఋజువు చేయుటయను తత్తరభావము భారతీయులను బాధించుచున్నదనిరి. ఆభావమే నామన సునందు గూడ పరిగ్రహించుచున్నదనిరి. ప్రస్తుత మిశ్రమయమున ముఖ్యముగ రెండుజాతులకును పరస్పరవిశ్వాసము నేర్పాము ముఖ్యమైనది. రాజకీయరూపే సహనముగ లేని ప్రజలకు నిజమగు సాత్తు గలియుట అసంభవమనియు ఒకరి నొకరు తెలిసికొన లేరనియు జెప్పినవారు కొందరు గలరు. ఆ యభిప్రాయముతో సభవారు అంగీకరించక పోవచ్చునుగాని అట్టిభావము గలవలచున్నదని గ్రహించక తప్పకనిరి.

సార్వభౌముని సందర్శనము

లండను, మే 25:—నేడు సార్వభౌముడు పటేలు గారికి దర్శనమిచ్చెను. దీనిపైసంగారు ఆరోగ్యముగ గన్పించు చున్నారు.

రంగుజాతుల విషేధము

లండను, మే 25:—ఎడింబర్గ్ లో కొన్ని కలహారపు లంగడలలోను కృత్యమందికము లందును రంగజాతులను రానీ యకుండజేయుట బాగులేదని ఎడింబర్గ్ భారతసంఘ కాంగ్రెసు రహిమాన్ గారు సార్వభౌమునకు సామ్రాజ్య దిశోత్సవ యభినందన శంతితో బాటు దండెను.

వరింగు టెండరులు

ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన

కలకత్తా మే 25:—ప్రభుత్వమువారు ఈ క్రిందిప్రకటనము గావించుచున్నారు:—మే 25-వ తేదీన 17-31/32 పెన్సీలరేలు కొప్పున 187000 పౌచలకు టెండరులు పంపబడెను. ఈ టెండరులు అంగీకరింపబడెను. 915000 పౌచల టెండరులు 17-15/18 పెన్సీలరేలు కొప్పున పంపబడెను. ఈ టెండరులలో మూడవభాగము మాత్రమే అంగీకరింపబడెను. జూన్ 1-న తేదీనాడు 750000 పౌచలకు టెండరులు పుచ్చుకోవలెను. (ఆ. ప్రె.)

పైకారస్కీము

గవర్నరుగారు లామెంటు సందర్శించుట

ఉచకమండలము, మే 25:—పైకార జిహాసాతమునకు అగ్గుపట్టి విద్యుచ్ఛక్తిని తయారుచేయు ప్రదేశమునకు నిన్నటి దినము గవర్నరుగారు సర్ సి. డి. రామస్వామి అయ్యగారు వెళ్లెరి. పైకారస్కీము ఎక్కిక్కుటిపు ఇంజనీయరువారిని ఎదుర్కొని ప్రదేశసంతయూచుకొనిరి. ఈస్కీమునకు 2 1/2 కోట్లరూపులకు వ్యయమగునని అంచనావేయబడెను. కాని ఎల్లక్వికలు కన్నులొంటి పెంజనీయరు అన్నిప్లానులు తయారుచేసి 450 లక్షలు వ్యయమగునని అంచనావేసెయున్నారు ఈవిషయపై పనులు మరుగగ బరుగునని తెలియుచున్నది (స్వకీయవిలేఖరి తంతివార్త)

మదరాసు పోస్టులు

ఆర్. ఎం. ఎస్. సభ

మధురలోని సమావేశము

తీర్మానములు

మధుర, మే 24:—ఆ. భా. పోస్టులు ఆర్. ఎం. ఎస్ సమావేశ మదరాసు సర్కిలుసభ రెండవదినమున సాయంకాలము 4 గం. ఎం. ఎస్. శేషయ్యంగారు ఎం. ఎల్. ఎ. గారి ఆధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయి యీ దిగువ తీర్మానములు గావించెను:—

“పోస్టులు ఆర్. ఎం. ఎస్. ఉద్యోగుల జీతములు మున్నగు విషయములందు అభివృద్ధిపూర్వకము జేసినందుకు ఆకాశాధికారియగు ప్రభుత్వసభ్యులకు ఈ సభవారు కృతజ్ఞత చెలుపుచు సూచించిన మార్పులందు యీ దిగువ విషయములు ఆశాభంగముగ నున్నవిగాన వెంటనే సరిజూడవలెనని కోరుచున్నారు.

1. మదరాసు నగరమునకు టైము స్కేలులో ఉద్యోగుల జీతమును తగ్గించుట, వేతనముయొక్క ఘనపరిమితి యొక్కవ జేయునపుడు నదరాసునగరమును విడచిపెట్టుట.
2. ఇండియాకు, బర్మాకు స్థానిక ఆలెవెన్న లొసంగుచు అంతటకు ఒకేరీతి వేతనముల నిర్ణయించుడవలెనను ఆ. భా. సంఘమువారి కోర్కెను నిరాకరించుట
3. ఆ. భా. యూనియనువారి విన్నపము ప్రకారము మార్పుజేయుచు “పాయింటు టుపాయింటు” పద్ధతి ననుసరింపకుండుట.
4. సెక్షను గ్రేడు ఉద్యోగములు జీతములు హెచ్చించుకుండుట. సెక్షను గ్రేడు ఉద్యోగములకు అభివృద్ధి లేకుండుట.

ప్రస్తుతము టెన్ గ్రాఫ్ నేర్పియున్నవారిని తరువుగా మార్పుచున్నారు రిజిస్ట్రార్లు అర్హతగలవారు తగినంత మందిలేరు కనుక యిట్లు జరుగచున్నది. కావున రిజిస్ట్రారుల సూచించిన అర్హత పొందియుండుటకుగాను సిగ్గులొని శిక్షణకు పంపవలెను. ఎడకాలములో చొక్కాలతో పనిజేయుటకు అనుజ్ఞ వేడుచు వేరొక తీర్మానము గలదు.

రైల్వేమెయిలు, సర్వీసుపోస్టు మార్పుల జనరలు క్రింద చేర్చుచుండుటచేత దానిపేరు మార్చి ‘ట్రావెలింగు పోస్టాఫీసు’ అనియుంచవలెను.

పోస్టాఫీసుల సూపర్వైంటు పదవులకు క్రొత్తవారిని నియమించుట మాని, పోస్టులకాఖిలీ పనిచేయుచున్నవారినే సమర్థులగువారిని నియమించు చుండవలెనని యీసభవారు డైరెక్టరు జనరలుగారిని కోరుచున్నారు.

పెద్దనగరములలో 2500 మంది జనసంఖ్యకు ఒక్కొక్క పోస్టు బంట్లోతుచొప్పున నియమించవలెనని యీసభవారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారు.

6 మైళ్లకు 200 ఉత్తరములకు 6 గంటలు పనిజేయుట కొక తపాలబంట్లోతు చొప్పున తగినంత మందిని నియమించవలెను.

గుమాస్తాలకు దిగువ ఉద్యోగములందున్న పోస్టుము, మెయిలుగార్లు, తదితరులకు ఇళ్లద్దెల అలెవెన్న యిప్పించవలెను

కార్యనిర్వాహకులు

1927-28 సం॥కు యీదిగువ కార్యనిర్వాహకులు నియమింపబడిరి

ఎం. ఎస్. శేషయ్యంగారు, అధ్యక్షులు, ఎం. సోమసుందర మదల్యారు, కార్యదర్శి, వచ్చేసభ హైదరాబాదులో జరుగును. (ఫీ ప్రెసు)

కాలాహజారు కారణము

ఇసుకయొగ

కలకత్తా, మే 24:—వైద్యశాస్త్రమునందలి చిత్రమొకటి కనిపెట్టబడెను. తెల్లనికాళ్లుగల ఇసుకయొగ కాలహజారు బాధ్యమును మానవులశరీరములోనికి యెక్కించుచున్నదని కలకత్తా ఉష్ణదేశ వైద్యపాఠశాల వాక్కినిజేదికయందు తెలుపబడెను. కొన్నేండ్లముండి డా॥ శేషియంగారు కాలహజారునకు మూలకారామగూర్చి పరిశోధనజేయుచున్నారు. రెండుపురుగులపై అనుమానముగలిగి పోటిపై పరిశోధనలుజేయగా ఇసుక ఈగపై (సాంకుప్తయ) కాలహజారు పురుగు బాగుగ పెరుగగలదని తెలిసికొనిరి.

మైసూరులో గోహత్యను మాన్పించుటకు ప్రయత్నము

మైసూరు దొరతనమువారి శ్రేష్టలకు

గాంధీమహాత్ము డొనంగిన ప్రత్యుత్తరము

మైసూరు దొరతనమువారి విషయమున చాలమందికి ప్రశ్న పత్రములను పంపిరి. నందికొండలోనున్న గాంధీజీకిని పంపిరి. గాంధీజీ యిటుల ప్రత్యుత్తర ముంపెను.

“భారతదేశమున గోరక్షణ సమస్య మతవిషయములకు చేరినది ఆరికములతోగూడ దానికి సంబంధముకలదు. ఆరికవిషయముగా చూచినచో ప్రతిప్రభుత్వమును గోసంతానమును కాపాడి వృద్ధిపొందింపవలసియే యుండును. మతవిషయముగా చూచినచో దొరతనములు కల్పించుకొనగూడదు. మహమ్మదీయులు గోవధచేయుటలో మతవిధియనియే చేయుచున్నారు. అట్టిచో దొరతనమువారెటుల దాని నివారించగలరు? భారతదేశమున హిందువులను ధిక్కరించి వారికి విచారమును కలిగించుటకే కొందరు గోవధలను చేయుచుండురు. దీనిని ప్రభుత్వము వారు అడవివేయుటయే ముఖ్యకర్తవ్యము. ఆరికముగా నీసమస్యనుచక్కగా పరిష్కరింప గలిగినచో, మత విషయకముగా దానం, తటదియే పరిష్కారము కాగలదు. ఆరికముగా గోహత్య నడచివేయవలెను అది అసాధ్యముకాదు. ప్రజలు అమృతజూపిన ప్రతిపక్షపునులంతసామ్యమున నిచ్చి దొరతనమువారు కొనవలెను. క్షీరవిక్రయశాలలనుచర్చ విక్రయశాలలను విస్తారముగా నెలకొల్పి గోరక్షణ మొనరింపవలెను. పశువులను మేత విస్తారముగా భూముల సేర్పరుపవలెను. ఈ విషయమున ప్రత్యేకశాస్త్ర జ్ఞానమును ప్రజలకునేర్పుటకు పండితులనువిదేశములకుండిపెలువనంపవలెననినీకొక ప్రత్యేక శాఖ సేర్పరుపవలెను. క్షీర చర్మ విక్రయశాలల సేర్పరుచినచో దొరతనమునకు నష్టము కలుగదు. అనిమహాత్ముడువాసెను (ఫీ ప్రెసు)

ఆయుధశాసనధికార్ము

సత్యాగ్రహుల కేసు విచారణ

నాగపరము, మే 25:—నైజామద్దీను హకారాలాలు ప్రసాదుగార్లు 8581 సెక్షనుక్రింద కేసు నేడు విచారింపబడి 18 మాసముల కఠినపరకము ముద్రాయిలకు విధింపబడెను ముద్రాయిలు తాము నిర్దోషులమనిరి ప్రతివాదము గావించలేదు వారి దౌర్జన్యప్రేరితముగు యువస్వాసములవలన అనేకప్రభుత్వనాకరులు కష్టపడుచున్నారు, అని న్యాయమూర్తియ సెను నిన్న ఆరెస్తుచేయబడిన యశ్వంతరావు, నాతులూ గార్లు 15 కోజుల విడిబై దువిధింపబడిరి. బెంగాలు ఖైదీల విడిచిపెట్టునంతవరకు నిల్లేచేయుదుమని చెప్పుచు వారు చెరకేగిరి (ఫీ ప్రెసు.)

హిందూదేవాలయ రక్షక సంఘము

టెనెంటు సంఘము

డిల్లీ, మే 24:—ఈ మధ్య దేవాలయరక్షకసంఘమునపేర నొకసంఘము ఏర్పడెను. ఒక మహాంతు ఒక దేవాలయములోని విగ్రహముల తీసివెచి అడ్డెక్కియగా సంఘము కోర్టులో డిక్రీపొందిరి. ఆస్తి బ్రష్టిల పరము చేయబడును. న్యూ ఢిల్లీలోని గవర్నమెంటు చారకులులో నున్న గృహములు శనివారము సమావేశమై టెనెంటు సంఘము తీర్మానము గావించుకొనిరి. ఈమధ్య నగరపుందు జరిగిన విషయములవలన ప్రజలు భీతావహులైరి. శంభునాథ చోప్రాగారు సత్యాగ్రహమొనర్చుచుని సలహానీయుగా చోప్రాగారికి నోటిసును పోలీసువారు జారీచేసిరి. (ఫీ ప్రెసు.)

హాజియూత్రికులు

బొంబాయి, మే 25:—యూత్రికుల సంరక్షకుని సమాచారముప్రకారము కరాచినుండి 1926 సం॥ హాజికి 8954 యూత్రికులు బోయిరి. 1925 సం॥న 782 ఉండిరి. హెడ్డాజిప్రభుత్వము నందు మార్పువలనను ఇబిరుసాదుగాగు ప్రపంచ మహమ్మదీయ సభను ఆహ్వానపరచుటచేతను యింతమంది పయనమయిరి.

చేతులపై ముద్రవేయుట

ఈవిషయమున కరాచి కలకత్తాగారు యిటువ్రాసిరి:— “డెక్కుపై ప్రయాణముజేయు యూత్రికులు వైద్యశ్రేక్షపొంది రని చెలియుటకు చేతిమండపై ముద్రవేయు పూర్వము ఆచారము నిరుడు తీసివేసి ప్యాసునిచ్చిరి. కాని దీనివలన తప్పిం చుకపోయెడివారిసంఖ్య అధికమగుచున్నందున మరల యీ యేడు పూర్వపద్ధతి అనుసరింపబడెను” (ఫీ ప్రెసు.)

వంగరాష్ట్రమునందలి
కారాగృహములు

విచారణసంఘమువారి నివేదిక

ప్రతికాభిప్రాయములు

కలకత్తా, మే 25:—వంగరాష్ట్రపు కారాగృహముల విచారణసంఘమువారి నివేదికను విమర్శించుచు ఆంధ్రతబజారు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: ఇతర వాగరిక ప్రభుత్వముల వలెనే భారతదేశపుకారాగారముల పరిపాలన ముండులయునని 25 సంవత్సరములనుండి ప్రజలు ఆందోళనమొనర్చుచుండిరి. ఈ నివేదిక విడుదలవలె పడినది. సి. ఐ. డి. వారికి ప్రభుత్వమువారి విధమున లాంగ్విహియదరని ఎవ్వరు తలచియుండలేదు. ప్రజల దౌర్భల్యమును ఆధారముగైకొని ప్రభుత్వమువారు ఇట్లుచేయుచున్నారు.

వసుమతి పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇతర వాగరిక ప్రభుత్వముల ననుసరింప నుద్దేశించుటలేదు. రాజకీయమైన దీనిని గౌరవించుకూడదు అవాగరిక ప్రభుత్వములనే వీరు ఆదర్శముగ నుంచుకొనియున్నారు.

బెంగాలీ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: సి. ఐ. ప్రభుత్వమువారివలె మన ప్రభుత్వమువారుకూడ దౌర్భల్య మొనర్చి ప్రజలను లాంగ్విహియ చేయుచున్నారు జారుల పరిపాలనము బ్రిటిషువారికి ఆదర్శప్రాయమైనది. (ప్రీ ప్రెస్)

ఈనివేదిక రాబోవు వంగరాష్ట్ర శాసనసభకు చర్చకు తేజడుననియు గవర్నరుగారి రప్పణ సభయందు పరిమితమగుచును తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రెస్)

కూనూరు, మే 24:—ప్రీవిడ్యను వ్యాపింపజేయుటకై డిప్యూటీ డైరెక్టరు హిస్టోరికల్ కూనూరులో విద్యామహాసభ జరుప ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు. స్కూలుల ఇన్స్పెక్టరులు, మిషనరీ ప్రతిష్ఠాపనల అధికారులు ఈసభకు ఆహ్వానింపబడుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ శ్రీ ఆశుతోషముఖర్జీగారు

“జాతీయనిర్మాతలలో ప్రధానులు”

కలకత్తాలో స్మారకసభ

కలకత్తా, మే 25:—కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సంస్థ యందు శేషు సామగ్కాలము జరిగిన బహిరంగ సభయందు శ్రీ శ్రీ శ్రీ ఆశుతోషముఖర్జీగారి మాడవవాదకదినమున వారిని ప్రశంసించుచు ఉపన్యాసము లాసంగబడెను. వైసుచాన్సలరు, ప్రాథమిక వైసు చాన్సలరు సెనేటుసభ్యులు కార్యకర్తల ఉపాధ్యాయులు ముఖర్జీగారి శిలావిగ్రహమునకు పూలమాలలువేసి హారతు లాసంగబడెను. వాల్ద్యారక నాథమిత్రగారు అధ్యక్షులుగనుండుటచే న్యాయమూర్తిగ నాధ ముఖర్జీగారు సభాధ్యక్షుని పదవిని వహించిరి. ఆదర్శనియుడును, ఉత్కృష్టమేధాసంపన్నుడును, న్యాయశాస్త్రజ్ఞునియును, స్వాగృహితు దేశభక్తుడును, విద్యావిషయమందు అపారమగుసేవజేసి వంగీయుల మనముల చూగొనిన వాడునగు శ్రీ శ్రీ ముఖర్జీగారిని స్మరించుచు న్యాయ ద్వారక నాథగారు సభకు సందేశమందిరి

శ్రీమతి లలితాబాయిగారు యిట్లుచెలిపిరి:— సర్ ఆశుతోష ముఖర్జీగారు తనజీవితమంతయు వంగీయునకు సహజముగ గడిపిరి. దేశసేవకై అమితకృషిపలిపెను. జాతీయ నిర్మాతలలోనొకడు. వారిసౌశీల్యము, కార్యనిర్వాహక సమర్థత విజ్ఞానాధికృత వంగమాతను స్వాతంత్ర్య సమరమునందు ముందుకు నడిపెను. వంగదేశపు యువకులు సర్ ఆశుతోషగారి ఆదర్శము ననుసరింపవలెను. మనదేశోద్ధారకై సర్వశక్తుల కేంద్రీకరించి ఉన్నతసౌశీల్యము గల్గియుండుటయే వారిఆత్మకు శాంతిగ లుగ జేయుట యగును. మౌల్వీనాహదు హుస్సేనుగారు, అధ్యక్షుడు మాట్లాడినపిదప సభ ముగిసెను. దర్బార్ గ భవనములందు సర్ నీల రత్న సర్కారు గారు సర్ ఆశుతోషుని జీవితమునిగూర్చి ఉపన్యసించిరి. సర్ ఆశుతోషగారు యెల్లప్పుడును ముఖ్యమైనకనుండు మార్గలనే గాంచెడివారు. విశ్వవిద్యాలయమునకెట్టి యాపదరాదని ధైర్యముగ నుండెడివారని జెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

“కరుణారసము”

క॥ నవరసములలోఁ బ్రథమం
బవుకరుణారసము దాని-కన్నితగ్గసుకా.
భువిదానివిడి పెఱుగొన
నవునే? భువివిడిచిచేయ- నగునేసాముకా.

నవరసములలో ముఖ్యముగా నన్నిరసములకన్న శృంగారరసము మిన్నయని కొందఱున్నుదురు. మఱికొందఱు హాస్యరసమును మెచ్చుకొనినేతురు. వేఱొకకొందఱు వీరకావ్యముల నుగ్గడింతురు. శాంతి కరుణారసములు సర్వజనాంగీకారమున నున్నయితే?

ఇట్లే పలువురు పలువిధములుగా నాత్మయచిత్ర ప్రవృత్తులు గలకొలది ఆచారసమలను ప్రేమింతురు. శృంగారరసోవాసకులై త్రేదనన్యా ప్తికై బసకంఠులై పాటుపడ నుంకించుతఱిని గృహ్య మాననూచనలు బయల్దేరునప్పుడు తద్విషయమే తలపెట్టుకుంటు కొంత ప్రశ్న సిగదా! హాస్యరసము! ఆలోగ్యప్రపమ! మానసానంద జనకమేకాని, కరుణాయనగల విశ్రాంతి, మాధుర్యభావము, మనోజ్ఞత, ధౌన్యత్యము లిందులేవు

రంగంగన్నేహితులై శత్రుమారా మొనర్చునప్పుడును, సత్యోద్రిక్తులగునప్పుడును శివ రాద్రోదేకులయి రాజసభావము చూపించుట, నిరంతర రాద్రోన్మిద్రులయియుండుట! మనకది ఆజన్మంబుదము. కానీ! దానికి ప్రకృతిహాటి, కాని భేదముకలిగిన తోడనే, ఈరసమునహిత ముపయోగించువతి కలుగును. ఆవిషయము, ప్రకరణాంతరమునగలను. ఇదియవసగాదు.

ఇక వీరరస విషయమున నొకటి తల్పిబ్బయి చెలియలి కట్టకైతము తెగద్రెంచుకొని, వట్టోడివట్టోడి వట్టిపోయిన శుమ్మ కాసారములో భావికాలసున్నట్టిలోచప్ప యారస మిపు డుత్పన్నమగునట్లు తోచదు.

సాత్వికభావములు చాలమట్టునకు వ్రాతలలో నైనను విరివిగాగనప్పుడు స్వరాజ్యసమస్యాసమాందోళనా భీభత్సయుతమగు నీభయంకరకాలములో భయనక భీభత్సరసములకు స్పష్టితప్పనిసరిగా, చెఁకయే చెప్పవలసివచ్చినది.

చిత్తహృదయరసవనోన్మేష విచిత్రవసు సంతాప సమావ లోకనాసమయమునగాని అన్యుతర ముదయించదు.

స్వరాజ్య ప్రాప్తానంతరమునగాని ఈభాగ్యము హైందవులకు తిలకింపవలెను.

ఇంతలోపల నయ్యదికూరుటది, అయ్యది, దర్పాధ్వన సంగ్రహాత్మకమనియే భావన!

ఇక మిగిలినది శాంతిరసము. ఇయ్యది సర్వజనాదృత విషయమేకానీ! నాయభిమతము, కరుణారసము ముమ్మాటికిని కరుణారసము శాంతిరసము కరుణారసమున మిశ్రితమైయే యున్నది. కరుణా శాంతిలో మిశ్రితమయి యున్నది. వీటిరెంటికిని యెడతెగని కలగలుపునుండిన బాగుండునని కొరిక. కరుణాపరివృత్తుగాని శాంతి, మాయాపూరితము, సత్యగోపనము, పటాటోపముగా గనబడుచున్నది. మహాత్ముడు వ్రాతలలో చేతిలలో నాదర్శకప్రాయకముగా ద్విక్వదర్శనరీతి చూపించిన శాంతి రసమునే, మాకరుణారసమునకు “తిరుగపోత” వంటిదని చెప్పవచ్చును.

ప్రభువు ప్రజలను పాలించుటలోను, ఉపాధ్యాయుడు బాలురకు పాఠములు గలపుటలోను, తల్లి పిల్లలను పెంచుటలోను, దండనావిధానమును గల్పించుటలోను అవి యివి యననీల, నన్నివిషయములలోను కరుణారసమే జాలువారకున్న లోకము సర్వమంగళముకాదా! కరుణాపదతులు నామాలాగ్రముగా నాబాలవృద్ధులు నేర్పి కొని తీరవలసినదే. వెజ్జెండమున కరుణ జాల్కొనిన రోగిబాధ యుపశమింపగలను. యెజ్జయెడందజాలి యెసలారిన బాలురు నీతిపథముగాములై యనేక కుటుంబములు తన్మూలమున దేశముపైతము బాగుపడును.

మాతృదేవి హృదయకమల కర్ణికామధ్యభాగమున కరుణామరందము చిందులాడిన భావిసంతానవృక్షములకు దయాదోహదవృత్తులు నేహార్పింపట్లుగును. కటికవాని గంతతనపు కండలలో నక్కటికము పుట మరించినచో ననేక ప్రాణులు జీవితాశతో మనంగలవు.

సమస్తదేహులను దేహివంటి దీముజులకు కృప, కృపామాపారహృదయలగుగాని మానవులు నారజ హిషమున బడి చూతన లనుభవింపదగిన రాక్షసతండముగాని వేటోండుగాదు. మానవుడు జన్మించినది మొదలొక్కని కరుణనే ప్రాధాన్యముగా గ్రహించు చున్నాడు. శిశువయ మైనవెంటనే కరుణారసమున బెంపబడుటకుగా దదియహేతునిష్పత్తిగా స్తన్యాభివృద్ధియే కారణమగుచున్నది. బిజాంకుర మొనతదుపరి బీజదళములలోనే దానికి నలయు నాహారమును జాగ్రత్తపఱచియుంచి మోచికొనియున్నది.

పశువులు నేద్ర్యముభవ్యముగా బొనర్చుట తమ కన్న దూడలకు ఊరము గుడుపకయ మనకిచ్చి సంతృప్తులజేయుట

సకలభూతము లొండొకదాని ననుసరించి తిరుగుట, కరుణాపరిణామ పారితోష్యేయని యుద్వృద్ధింను మన్నయది.

దేశనాయకులయందు మూర్తిభవించిన దీ కరుణయే. అన. తొరపురుషులయందు ప్రభవించిన దీ భూయే. వారిని పునీతుల జేసినది సహిత మియ్యదియే. సకల మానవ కళ్యాణసమయమున నాహారముల బుట్టెంచుటకును ఆహారమునులగుటకును ఇది యేమూల కారణము. జగత్తునకు సృష్టి వంటి దిదియేమన!

పృథివి సమస్త ఫలభరితయై, సమస్తము సంతానముల కాపాడియున్న పాపులను సైతము భరించుటకును, జలము విమలత్వముగ గల్పించుటకును, ఆలము దీపించుటకును, అనిలము మందమందాంకురములు పీచుటకును, సూర్య చంద్ర నక్షత్ర పృథుగోళములు సంతత మేమఱక గగనము గగనమునక వహించుటకును, హేతువేది? వీరికి కుంకము లేవలెనని నిచ్చిరా? నెలజీతములు సరిగా జట్కూడా చేయబడుచున్నవా! మాన్యములు గల్పించిరా! లేక, ఉపకృతి యేమైన మనము నేయుచున్నామా! చేయదలచితిమా! చేయసమకట్టితిమా! పోనీ, చేయగలమా! యోజింపుడి! దీనికి కారామేమి? ఇదియన్నియు నన్యాయకరుణాస్వరూపములు, కరుణారసమున కపరావతారములు వీరే! వీరేకాదు, భవనమండలమున గల అఖిల భూతములును కరుణా నరుణాలయమున మునిగి తేలినవే! ఇదియే లేకున్న జగమెల్ల కల్ల!

భగవదంతే సంభూతులగు నవతారపురుషు లీరసమును చక్కగా పోషించి యనుయాయులకు బాగుగా ద్రోవమాపించిరి.

తోడి సోదరునిచే జంపబడి క్రిందపడిన పక్షికై కన్నీరు మన్నీరుగా బలవించిన సిద్ధార్థుడు “కుడిచెంపపై గొట్టిన నెడను చెంపజూపింపుమని పల్కిన” ఏనుసాగుడును, స్వీయజ్ఞానాహారుడును లోకవిద్రావణుడును రావణునకు హితవాక్యము లుద్బోధించిన శ్రీరామచంద్రుడును కరుణారస గ్రహణపారిణులే! ఇక నొక్క విషయమును దిలకింపుడు—

పారిజాతాపహరణమున, సత్యభామ కృష్ణమూర్తిని గాలితో దాచినసందర్భమున గండరగండడైన కృష్ణుడెన్ని గండతనంపు నేతల కాలవాలము కాదగినవాడో చూడుడు. కరుణారసము వెల్లివిరియుటచే నట్టివృన్ధ తలపింపలేదు. ప్రపంచమును నొక త్రాటంగుచ్చి త్రొప్పించాలివని కరుణయే? అట్టి కృప మానవ హృదంతరాళములనుండి పూర్తిగా నేడు వీడిపోయినది. మఱి వీరుపోయిన హృదయనిర్మల పాత్రికలలో దానిని నింపవలసినది హైందవులమైన మన బాధ్యతయే?

అందునకును, జగతి సుపకృతి కవులకు సహజగుణము అన్నట్టులు, కవిమాడూమణులకు మఱితే విధ్యుక్త ధర్మము. కాన! ఇట్టి సహజధర్మమును మేధోపాధోనిధులగు, ప్రతికవి యు కరుణారసపూరితమగు రెండేసి పద్యములు ఈ క్రింది చిరునామాకు పంపినచో నేర్పలవి, “శృంగారగ్రంథము” రీతి ముద్రించి ఆంధ్రమాతృపద పీఠి నర్పించి యయ్యును కరుణారస సంప్లావిత కటాక్షపీక్షామాలికా పరం ప ర ల కు గు టి యై కృతకృత్యుడ నయ్యెదను:— కవివతంసులారా! మీ కరుణారసమును ప్రప్రథమముగానా పైఁబఱపుడు. ఒక్కపరి మీ కవితా లేఖినికి కరుణారసమును మాత్రముఁ జవిమాపింపుడు.

ఏకోరసః కరుణఏవ, అను భాసకవి వాక్యమును జగద్వాస్తవీకరణయ బ్రయత్నింపుడు. పావుగంటపని ప్రాలు మాలకుడు.

నారనాగనారకవి.
కోడూరు పోస్టు, (కడపజిల్లా.)

దిమద్రాసు అందు సదరక్ష మరాటా
రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

1927 సం॥రం జూన్ నెల మొదటి తేదీనుండి నెం 65 ఈ లోకలో బండి మద్రాసు చీఫ్ నుండి సాయంత్రము 5 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరును. మరియు మద్రాసు చీఫ్ రాయపురము వైపునులకు మధ్య ప్రస్తుతము పోవుచున్న ఈ దిగువ తెలుపబడిన లోకలో బండ్లు రద్దుచేయబడును.

రాయపురమునుండి సాయంత్రము 5 గం-27 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసు చీఫ్ సాయంత్రము 5 గం-38 నిమిషములకు చేరుచున్న నెం 112 రులో మద్రాసు చీఫ్ నుండి సాయంత్రము 5 గం-38 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురము సాయంత్రము 5 గం-44 నిమిషములకు చేరునట్టి నెం 127 రు లోకలో.

ఉదకమండల వార్తలు

(మా ప్రత్యేక విలేఖరివద్దనుండి)

గవర్నరు జవరలుగారి రాక్షసుగొప్పయే ఎక్కడజూచినను జమలు ప్రస్తావించుచున్నారు. స్వాగతప్రయత్నములు వేగముగా జరుగుచున్నవి. రాజబాటలు విహారములు బొనుచేయబడుచున్నవి. వైస్రాయిగారికి మ్యూనిసిపాలిటీవారి స్వాగతసన్మానము ఆగస్టు 2 వ తేదీ నొసంగటకు ఉద్దేశింపబడినది. వైస్రాయిగారు వేంచేయుచుండు సమయంలో బాలభటు ప్రదర్శనము జరుగును. రెండవవారు వేరొక పుష్పప్రదర్శనము చేర్చుట చేయు విషయము విమింపబడినది. మ్యూనిసిపాలిటీవారి స్వాగత మెచ్చట నొసంగుకో ప్రదేశనిర్ణయము కాలేదు. గవర్నరు మొట్టమొదట ఉద్యానవనములందు ఏర్పాటు చేయుటకై కలెక్టరుగారు సమ్మతించలేదు. పుష్పపుష్పములు పాడైపోవునని వారి భయము. గవర్నరు మొట్టమొదట వీలులేనియెడల హోబర్ట్ పార్కులో జరుగగలదు. కాగ్నెక్రమముకను నిర్ణయముకాలేదు.

నీటి సప్లయ

ఉదకమండలముగారి మోల్లిబండు సరస్సు యొక్క గట్టు గరంపవత్సపు నర్మ ములకు విరిగిపడినందున తగినంత నీటి సప్లయ లేక ఇబ్బంది కలుగుచున్నది. మ్యూనిసిపాలిటీవారు పట్టు వరుగువారి సహాయముతో చెరువు మరమ్మత్తుచేసిరి. ఉక్కురేవులు దిగగొట్టుటవల్ల చెరువులో పూర్వమునకన్న ఎక్కువ నీరు నిలువయుటకు సాధ్యముకాగలదు. ఉదకమండలమంతటి కిని 8 సం॥ రమ్మలనరకును సరిపడునంత ఉదకము నిలువచేయవలయు అంతయు సరిగానే యున్నది. కావలసినది వర్షములు మాత్రమే.

ఈనెల 28 తేదీ శనివారమునాడు గవర్నరు మొట్టమొదట లోలో పుష్పప్రదర్శనము జరుగును. నర్మ ములకు యిబ్బంది కలుగక ఎండగాలి సరిగా యున్నయెడల ప్రదర్శనము జయప్రదముగా నంపవలయు. కలెక్టరు, పతకము, కొక్కపు బహుమానము లొసంగబడును. మైసూరు మహారాజుగారు తిరువాన్కూరు ప్రభువుగారు గవర్నరుగారు మరికొందరు ప్రముఖులు యీ పహుమానములను వాదానము చేసిరి. ఈ సందర్భము ప్రదర్శనమునకు అనేకమంది ప్రదర్శనదారులు రాగలరు.

సామ్రాజ్య దినోత్సవము

సామ్రాజ్య దినోత్సవముగోజున బాలికాభటు ప్రదర్శనము జరిగెను. గవర్నరుగారి భార్య ఆ సందర్భమున నొకయుపన్యాసము నిచ్చెను.

కాలమానసిత్తి

గుర్రపు పంచెయొకరై ప్రత్యేకముగా వచ్చిన వారందరను తిరిగి కొండలమీదనుండి పల్లపుదేశములకు మరొకపుచున్నారు. గత కొలది దినములనుండియే కాలమాన మతిహృద్యముగా నుండుటచేత అనేకమంది ప్రముఖు లిటుకు వేంచేయుచున్నారు. గత సందర్భము వేటాడుచు ఆడవి ఏనుగు బారి నుండి యతి నూత్నముగా తప్పించుకొనియుండిన భరతపురము మహారాజువారు ఇటుకు త్వరలో తిరిగి రానున్నారు. పగటి పూట కొంచెము వేడిగా నున్నది. ప్రాతస్నానముకాలములందు చల్లని పిల్లగాలి వీచుచున్నది. వర్షయ్య రాత్రిపూట కురియుచున్నది. పగలు వర్షములేదు.

రైతులు పన్ను లీయరు

దేవగడముతాలూకా నిశ్చయము

పూనా, మే 25 :— కేసరిపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— అధికపన్నును దేవగడము తాలూకావారు చెల్లింపరు. నెటి రెండు అధికారి సలహాకు వ్యతిరేకముగ అధికపన్నుల గవర్నరు మొట్టమొదట విధించుట. అధిక పన్ను రానున్న సందర్భముందు గాక ఈ సందర్భముననే వసూలుచేయ నిశ్చయించిరట. దేవగడ తాలూకాబోర్డువారు ప్రభుత్వమువారు పన్నుల వసూలుకు నిర్బంధించినయెడల ప్రభుత్వముపై వ్యాజ్యము వేయుదురు. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

రంగూన, మే 25 :— వైనిక రక్షణక్రింద కొకపోబడుచున్న 9 బై డిలలో ఈ మధ్యనే 7 ఏండ్ల ఖైదు విధింపబడిన యాతడు రైలులోనుండి దూకి పారిపోయెను. పోలీసువారు వెదకుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

అయిరోపీయ బాలికలను దుర్వ్యక్తికై తెచ్చుట కలకత్తా, మే 25 :— లహరాట్ బెంజమినుగార్ల కేసులో సాక్ష్యము ముగిసినది. ఆగ్స్టమెంటులకై వాయిదా వేయబడెను. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

బల్లారి

శివాజి త్రిశతవార్షి కజయంతి

ఒక వారముక్రిందట జరిగిన పౌరుల సభలో నిర్ణయింపబడిన కార్యక్రమము ప్రకారము, శ్రీయుత కోలాచలం వెంకట్రావుగారి పురభవనునకు సమీపమున పారిశ్రామిక ప్రదర్శనములు జయప్రదముగా జరిగినవి. కత్తులు, తిప్పలు, కట్టెలు, తిప్పలు చాల విశోదకరముగా నుండినవి. కుస్తీలుకూడ జరిగినవి. ఈ విశోదములు చూచుటకు చాలమంది పౌరులు వచ్చియుండిరి. ఈ ప్రదర్శనములు ముగిసిన పిమ్మట శ్రీయుత బాలాజీ రావుగారు శివాజీనిగురించి ఉపన్యాసము నిచ్చిరి.

(న్యకీయవిలేఖరి)

కళావంతులు ఈనాములు

పూర్వ మిదేశములో కళావంతుల సాంఘికస్థితిలకు పడుపున్నతి నెందులకేర్పడినదో నీపుత్తి దేశములో నెవ్వనికవి సరమో విచారించుటనంపరము. దేశములో దుష్టవృత్తులయొక్క ప్రబలి వ్యభిచారబుద్ధియే నాగరికతకు చోటిచ్చి దేశీయుల ధనగౌరవాధోగ్యములనెప్పుడు జేసినదో పడుపున్నతిగాని వేరుగాదు. పడుపున్నతి దేశీయులెల్లరు ఆనభించుచుండిన కష్టపరంపరలను ప్రముఖులెల్లరు కనివిని నూరకుండుట విచారకరము. ఈ రాక్షసవృత్తి దేశమంతయు వ్యాపింపక పూర్వమే ప్రముఖు లయినవారు సభింపుజేయువలసినది గాని పడుపున్నతి జేయుటకై వైసాంఘికు లుండిరనుట దేశభర్తృమనకు మానవధర్మమునకు విరుద్ధము. పవిత్రమగు నీదేశములో పడుపున్నతి జేయునొకజాతియున్నదని నీసాంధ్యజాతికంతకు కళంకమని కాకినాడలో గాంధీమహాత్ముడు శబ్దసంగియున్నాడు. నేటి కీసాంఘికులలోనే సంస్కర్త లుద్భవించి నీ సాంఘికదురాచారములను నశింపుజేయువలయునని ప్రబోధనజేయుచున్నందుకు సంతోషముగాని నీసంస్కరణకు హిమవత్సర్వతమువలె దేవాదాయ నాకరి లడ్డువచ్చినవి. ప్రాచీనకాలమునుండి దేవాలయములలో సదరు సాంఘికస్థితి నాట్యకుంభారతి నాకరిజేయుచు సదరు ఈనాములచే నిప్పటివరకు జీవనోపాధిని జేయుచున్నారు గాని నితరాధారము లేవియు లేవు. వివాహముజేసికొనినస్త్రీలు సదరు నాకరినిజేయుట సాంఘికకట్టుబాట్లకు విరుద్ధము. సదరు నాకరిస్త్రీలు జేయవలయునగాని పురుషులుజేయుట సమంజసము. సదరు నాకరిని జేయక నీసాంఘికబాలికలకు వివాహములు జేసినయెడల దేవాదాయబోర్డువారు సదరు ఈనాములను తీసికొందురను భీతిచే నిప్పటివరకు నీసాంఘికబాలికలను దేవాలయములకు బలియిచ్చుచున్నారు. దేవసానములయందు నీసాంఘికలచే పై నాకరినిజేయించుచుండిన భిగవంతుని కేమాత్రము లోపమురాదు. కాబట్టి నీసంస్కరణ ఈనాములపై నాధారపడియున్నది. దేవాలయములలో నీసాంఘికులచే పైకాకరిని జేయించుచుండి తొలగించి ఈనాములను సదరుసాంఘికులకే వదలివేసినయెడల నీసంఘము సంస్కరింపబడి దేశము అన్నివిధముల సాభాగ్యమొందును.

కే. వెం. సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి, బి. ఎ. జిల్లాకోర్టు సీడరు.

చతుర్థ వైశ్యమహాసభ - హిరమండలం (గంజం)

ప్రభవనావసంవత్సర శ్రేష్ఠ శు 21, 22 లకు సరియైన 1927 సం॥ జూనునెల 4, 5, 6 తేదీలను పర్యాకిమి తాలూకా హిరమండలగ్రామములో చతుర్థ వైశ్యమహాసభ బంధువుల వాస్తవ్యులు మహారాజశ్రీ శ్రీకృష్ణరాజు నూగయ్యరాజుగారు యాధిపత్యమున జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. కావున ద్వితీయ వైశ్యమహాసభయొక్క 7-వ తీర్మానముసారము తమగ్రామములో సభనుగావించి మనవైశ్యులయొక్క యిండ్లసంఖ్యను బట్టి మొట్టటి 20 యిండ్లవరకు యిద్దరున్ను, పైబడిన ప్రతి 20 యిండ్లకు ఒక్కరుచొప్పునను ప్రతినిధులయొక్క కొనివారి పేరులను 31-5-27 తేదీలోపున మాకుపంప వేయవలెను. ప్రతి నిధులను యెన్నుకొనుటకుగూర్చి యావనప్పండియు తగిన శ్రద్ధవహించి తమ రెన్నుకొనిన ప్రతినిధులను 1927 సం॥ జూనునెల 4-వ తేదీ ఉదయమున హిరమండల గ్రామమునకు పంప ప్రార్థితులు. (ప్రతినిధులకు భోజనాదిసౌకర్యములు తగురీతిని యేర్పాటుచేయడమైనది ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థించుచున్నాము.

అంధవరపు లక్ష్మణమూర్తి, కార్యదర్శి, ఆహ్వాకసంఘము.

ద్వితీయ వైశ్యమువజనమహాసభ

శ్రీవాసవి పత్రికయందు (చాగలమర్రి) ఎం. రామకృష్ణయ్య శ్రేష్ఠి గారు సంద్యాలలో జూను నెలయందు మహాసభ సమావేశముగ ననియు మరియు (కుప్పి) వ్యాయామము అంగ అంగ్ర విద్యాకాశ్యనిర్ధారణ సభ మొదలగు తొమ్మిదిసభలు జరుగునని వ్రాసియున్నారు. కాని తిరిగి ఆహ్వాన సంఘము ఏర్పడినట్లుగాని అధ్యక్ష యెన్నికలు మున్నగు విషయముల ప్రకటనలు కానరావు. పోటీలలో నిలచుటకు కొంత వ్యవధి కాలెనుగాన సరియైన తేదీ ప్రకటించి యువకులను ప్రోత్సహపరచుటకు కోరుచున్నాను.

(వ్యాయామాభిలాషి.)

మదనపల్లి-మహిళాసమావేశములు

కడచినవారములో మదనపల్లి “అబలాభివర్ధిని” సమావేశస్త్రీలు 8 సభలుచేసిరి. మొదటిసభయందు, మీనాక్షి సుందరమ్మగారు “శంకరవిజయం” అనువిషయమును గట్టించి నృదుగు ధుర తేట తెలుగుభాషతో ముచ్చటించిరి. తదనంతరము “శివాజీ జీవితచరిత్రమును” శ్రీమతిపాపమ్మగారు చక్కగానుడివిరి. “శ్రీశంకరవిజయం” శివాజీ జన్మదిన మహోత్సవమును జయప్రదముగా సమాజమువారుజటిపి, ఆసందర్భములో పై రెండు ఉపన్యాసములు యివ్వబడెను. శ్రీమతి అమృతమ్మగారు, హాస్యనియంనాయింది వధురముగా పాడిరి. తదనంతరము లోబూలము, పుష్పములు, గంగము వగైరాలు పంచిపెట్టబడెను.

రెండవసభయందు శ్రీయుత పిక్చర్ సబ్జెక్ట్ రామచంద్రరావుగారు, నరహరి శాస్త్రిలవారు స్త్రీలకు ఉపయుక్తముగ ఆనేకవిషయములనుగురించి ఉపన్యసించిరి. శ్రీమతిమీనాక్షి సుందరమ్మగారు, చంపకమ్మగారు వీనులకువందుగా పాడిరి ఇతరజిల్లాలనుండి యిచ్చటికి “సమ్మర్ స్కూలు” కు వచ్చియుండిన అనేకస్త్రీలు యీసభను అలంకరించియుండిరి.

మూడవసభయందు శ్రీమతి మీనాక్షి సుందరమ్మగారు, అమృతమ్మగారు తమ “విజ్ఞానిద్య” కుశలతను ప్రకాశింపజేసిరి. కజిన్ దొరసానిగారిచే స్థాపింపబడిన యీసమాజము దినదినము శ్రీమతి సోనమ్మ, పాపమ్మగార్ల యాజమన్యముక్రింద ప్రవర్ధమాన మగుచున్నది.

(విలేఖరి)

ఇతరరాష్ట్రములయందలి ఆంధ్రులు

బెంగాలు, బీహారు, ఒరిస్సా, అస్సాము, మధ్యపరగజాలయందు ఆంధ్రులు 1,70,552 మంది శాశ్వతముగనో తాత్కాలికముగనో నివసించుచున్నారు. వీరుగాక యీరాష్ట్రములందలి స్వతంత్ర సంస్థానములందు 21,206 మంది ఆంధ్రులు గలరు. శాశ్వత నివాస మేర్పరచుకొనిన విద్యాధికులకు ధనాధ్యులకునుదక్క మిగిలిన ఒకలక్ష డెబ్బదివేలకు మించిన ఆంధ్రులకు పౌరస్వత్వములుగాని అందుకు సంబంధించిన యితరసౌకర్యములుగాని లేవు. మాతృదేశమునుండి చాలకాలమై విడివడి విదేశముల నివసించుచుండుటచేత ఆంధ్రత్వ మంతరించిపోవుట కుగూడ నవకాశము గలుగుచున్నది. స్వజాతీయాభిమాన మంత్యరిత మగుచున్న యిక్కాలమున నాంధ్రనాయకులు మనఆంధ్రులందు ఆంధ్రత్వము స్థిరత్వము వహింపవలయు జేయుటకును జాతీయాభివృద్ధికై వలయుసన్నాహముల జేయుటకును ఆంధ్రవేష భాషలందును ఆంధ్రవిజ్ఞానముందును అభిమానముగలుగుటలు జేయుటకును, పరస్పర సహకారము జేసికొనుచు, ఆర్థిక, నైతిక, సాంఘిక, మత, విద్యాదృష్టిస్పృహలకై వలయుప్రయత్నముల జేయుటకును, ప్రోత్సహించవలసియుండును. ఆంధ్రుల నేకులభివృద్ధియు నందుంచుటయు, గౌరవహీనులగు నెన్నబడుచుండుట జూచియు, నుపేక్షించుట నాయకుల ధర్మముగాదు.

కావున ఈవిషయముల గూర్చి ప్రతిభాగ్యముగ చర్చించి ఆంధ్రులు జాతీయాభివృద్ధికర కార్యము లొనరించుట కనువగు నేర్పాటులను సూచించుటకొక మహాసభ నేర్పాటుజేయ నుత్సహించుచున్నాము. ఇందు ఆంధ్రుల యభివృద్ధికై కృషిజేయనెంచెడి ఆంధ్రనాయకులు అందఱును పనిచేయువలసి యుండును. ఈవిషయమై తమసమగ్రమున సభిప్రాయములను సలహాలను నాకు త్వరలో తెలియజేయగలరెదను.

వంగవిహారోత్సవ, అస్సాము, మధ్యరాష్ట్రముల ఆంధ్రులెల్లరును తమతమ ప్రతినిధులను యీసభకుపంపి తమయభివృద్ధికై వలయు కృషిజే నెదరుగాక.

దేవరాజు నీతారామస్వామి,

గౌరవకార్యదర్శి.

ఆంధ్రజనసంఘము, ఖరగపురము.

వృత్తాంతలేఖలు

విలేఖకులకు సూచన

విలేఖకులు ప్రకటనార్థము పంపు లేఖలను తెలుగు భాషలోనే వ్రాయ బ్రాధ్యతలు. (ఆం. ప. సం.)

మదనపల్లె

(ఒకవిలేఖరి)

మే నెల, 21:—ఈపురముననుండు దివ్యజ్ఞానకళాశాలా వరణమునందు పద్దె దురోజులుగా దివ్యజ్ఞాన సమాజపువారి యాజమాన్యముక్రింద “భారతసమాజపూజలు” వేర్వేరు ప్రయత్నములచే జరుపబడినవి. ఉపయోగాది కార్యములు, యజ్ఞ యాగాదులు వేదకాలపుశ్రీత్యా జరుపవలెనని బోధించిరి. మరియు నుదాహరణపూర్వకముగ మూడు ఉపయోగముల గావించిరి. ఆడవాండ్లకుగూడ ఉపయోగములుచేయవచ్చునని నిరూపించి నొకరైతు ఉపయోగోత్సవముచేసిరి. మేళతాళములకేనే జరిగిపోయెను. పైకార్యము లన్నిటియందును గౌ॥ పదాశివయ్యగారు పాల్గొనిరి.

కాంగ్రెసుకమిటీ

నిన్నటిదినం మదనపల్లె లోకలుకాంగ్రెసుకమిటీ సభ యొకటిజరిగెను. అందు పురప్రముఖులమాత్రమే పాల్గొని యీ క్రిందితీర్మానముల గావించిరి. ధర్మవరమునుండి పాత్రిశంకరరావుగారు వచ్చియుండిరి.

1. శ్రీయుత యింటికి శీతారామరావుగారిని కాంగ్రెసుకమిటీ అధ్యక్షునిగా నియమించిరి.
2. కార్యదర్శిని నియమించుటకు వారికే అధికార మొసంగబడెను.
3. అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీవారు రాజ్యాంగవిధానము నిమిత్తము నొకటిల్లును తయారుజేయ నెంచియుండుటచే వారిని బెసంటుమ్మగారు తయారుచేసిన “కామన్ వెల్లు ఆఫ్ యిండియా బిల్లు” నే ఆమోదింపవలెనని కోరుచున్నారు.
4. మరియు రాజోవు కాంగ్రెసునందు యీబిల్లునే ప్రవేశపెట్టవలెనని అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఖూసీ

రాజమండ్రి, మే 23:—22తాళిఖూరాత్రి 9-30 గంటలకు రాజమండ్రి ఆర్ కాట్ తోట లో కాపురమున్న చేపెట్టి ఆదెయ్య అనునాతనిని దూడేటకు వెంకటస్వామి అనునాతడు పొడిచిదంపెనని తెలియుచున్నది. పోలీసుఫారీషియముమై విచారణ సల్పుచున్నారు. వెంకటస్వామి ఎక్కడికో పరారయై ఇంతవఱకు కనిపించలేదు.

మోటారు ప్రమాదం

ఈనెల 21 తాళిఖూన గోకనరం నుండి రాజమండ్రివచ్చుచున్న మోటారుబస్సుక్రింద పడి బూరుగుపాడువద్ద కొండా కృష్ణుడు అను మాలనాడు చాలదెబ్బలుతిని 21 తాళిఖూ రాత్రి 10 గంటలకు రాజమండ్రి మ్యూనిసిపల్ ఆస్పిటరులో మరణించెను బస్సు కేళిపులు అనునాతనిది, దాని డ్రైవరు వెంకట్రావుఅను నాతడు. బూరుగుపాడుదగ్గరకువచ్చుపరికి కృష్ణుడు తోలుచున్న రెండెండ్లబండి మోటారుకు ఎదురుగావచ్చుండగా దానిని తప్పుకొనుటకై బండి ప్రక్కకు మరల్చుటకు ప్రయత్నము చేసెననియు కాని అతివేగముతో వచ్చుచున్న మోటారుబండి పైకి పోయెననియు, మోటారు మడ్ గారు బండి మనిషికి బలమైన దెబ్బలు కొట్టినదనియు వెంటనే నతడు స్వతంత్రిపి పడిపోయెననియు, నార్త తెలియుచున్నది. తరువాత దెప్పతెగిన కృష్ణుడిని రాజమండ్రి మ్యూనిసిపల్ హాస్పిటల్ కు ఆమోటారుబండినే తీసుకొనివచ్చిరి. కాని ఆతడు తరువాత మరణించెను. పోలీసువారు బస్ డ్రైవరుపై 804 ఎ. ఐ. పి. సి. క్రింద చర్య జరుపుచున్నారు.

ఇరిగేషనుబిల్లు మహాసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 25:—ఇరిగేషను బిల్లుమహాసభ నేటిదినము మధ్యాహ్నము సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు గారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. స్వరాజ్యపక్షమునకు చేరిన సామి వెంకటాచలంబెట్టిగారు, యస్. ముత్తయ్యమొదలగు, సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు, సత్యమూర్తిగార్లు అన్నికాలములకు సరిపోవునట్టి శాసనము తయారుచేసిన ఎక్జిక్యూటివు ప్రభుత్వమువారికి ఎక్కువ అధికార మిచ్చినట్లునని అభిప్రాయము తెలిపిరి. కాని ఇరిగేషను సమస్యలన్నిటిని పరిష్కరించుటమాత్రము అవసరమనిరి. నీటిపారుదల హక్కులవిషయమై సానిక సంఘముల సేర్వారుపలయుననియు రైతుల విశ్వాసమునకు పాత్రులైనవారు ఈసభయులందు సభ్యులుగ నుండవలయుననియు స్వరాజ్యపక్షమువారు సూచించిరి. రైతులు నిర్ణయించుట రూల్సును తయారుచేయుట మున్నగు అధికారములు శాసనసభవారి కుండవలయుననియు, వెంకటాచలంబెట్టిగారు చెప్పిరి.

ఎల్లకాలమునకు సరిపోవు చట్టమును తయారు చేయుట సకాదని భూస్వాములపక్షమున వెంకటరంగారావుగారు అభిప్రాయ మొసగిరి.

ఈవిషయముల నన్నిటిని గవర్నరుగారితోను ఇతర కార్యనిర్వాహకసభాసభ్యులతోనుకలిసి ఆలోచించి త్వరలో సభవారికి అనుకూలమగుబిల్లును తయారుచేయ గౌ॥ సర్ సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరుగారు వాగ్దాన మొసగిరి.

ఎక్స్టెన్సులాండుఉత్పత్తి కమిటీ

ఉదకమండలము, మే 25:—ఎక్స్టెన్సులాండు ఆక్ట్ కమిటీ సమావేశము ఇంతకుపూర్వము (ప్రకటింపబడినవిధమున నేడు జరుగదు) రేపుమధ్యాహ్నము ప్రారంభమగును. (తంజివార్త)

పాపట్ల

(స్వకీయవిలేఖరి)

ధర్మపారశాలలు

1. జిల్లా విద్యాధికారిగారి విచారణ
ఈ పారశాలలు ఏవిధముగా నడుపబడుచున్నది శ్రీ జిల్లాకలెక్టరువారున్నూ, జిల్లావిద్యాధికారియున్నూ తనిఖీచేసిన సమాచారముంతయు ఇదివరలో తెలిసియుంటిమి. మరల నెలరోజులక్రిందట శ్రీ జిల్లావిద్యాధికారి ఇక్కడకువచ్చి చాలమంది పెద్దగునుల్యులను ఈ పారశాలల స్థితిగతులవిషయమై విచారించియున్నారు మేనేజరు ఆప్యయ్యగారిని స్కూలు రిజిస్ట్రరు మాపించుచుని కోరగా ఎందువల్లనో నిరాకరించిరి. పలువురు గ్రామాధ్యక్షులు తమ అసంతృప్తిని వ్రాతమూలమున సెతము తెలుపుటకు సంసిద్ధముగా నున్నామని విద్యాధికారితోనునవి చేసికొనిరి.
2. ఇంకొకదావా
జీతము వాకపడినందుకు మేనేజరు జిల్లా ఆప్యయ్యగారిపై ఉపాధ్యాయులు బాసకిరామయ్య, శీతారామయ్యగార్లు దావాలువేసి ఇదివరలో డిక్రీలూహడ పొందిరి. ఇట్టివల శ్రీరామహైయగు ఎలిమెంటరీ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు మేనేజరుగారిపై మరొకదావా దాఖలుచేసిరి ముందుగా సరియైన నోటీసు జారీచేయకుండా పుభ్యులమగ్గు ఉన్న ఏర్పాటుకు భిన్నముగా ఉద్యోగమును వదలిపెట్టి వెళ్లవలసినదిగా మేనేజరుగారు ఉత్తర్వుచేసిననియు, వెనుక నాలుగు మాసముల జీతము యివ్వలేదనియు మొత్తం రు 185 లు మేనేజరుగారివల్ల రావలసియున్నదనియు మొదలగుహాతములతో స్థయింతు దాఖలు అయి వ్యాజ్యము ఇంకా పెండింగులోయున్నది.

అకాల మరణము

ఇక్కడ న్యాయవాదిగాయున్న మ-రా-రా-శ్రీ మునిపల్లె నాగేశ్వరరావుగారు సుమారు సంవత్సరమునుండి క్షయబాధచే ఖాయిలాగాయుంటూ, వైద్యముకొనుటకు మద్రాసువద్ద ఆస్పత్రిలో కొన్ని మాసములు ఉండి, తిరుపతి బెంగళూరుపాగా ఈ నెల 18 తేదీన అకాలమృత్యు వాతపడినట్లు తెలుపుటకెంతయు విచారించుచున్నాము. వ్యాధి నునాదిన్నట్టిలో ప్రవేశించి 2 సం॥లకు ఎక్కువయైనను మంచివృద్ధిలోనికి వస్తాయుండిరి. వయస్సున్నూ 28 సం॥లకు మించి లేదు. ఎంతోకష్టించి చదువుచెప్పించుచున్న వృద్ధ జననీజనకులున్నూ 20 సం॥ మించని భార్యయున్నూ దుఃఖిపొగరమున మునిగియున్నారు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ మే నెల 26 తేది గురువారము

1. ధాన్యములు.			
దని చూలు బా 1-కి	రు 150 మొదలు	129	వరకు
బియ్యముబస్తాలు			
కునుమ తెనాలిబి ,, వ 42 కలవి రు	18 4 0	14 12 0	
నెల్లూరిబి ,, డిటో	15 8 0	16 0 0	
డిల్లి ,, డిటో	16 4 0	17 0 0	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	9 10 0	10 0 0	
సువ్వులు ,,	22 0 0	25 0 0	
2. ధాన్యముపప్పులు.			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	18 0 0	
సెనగలు ,, డిటో	18 0 0	14 0 0	
సెసలు ,, డిటో	16 0 0	18 0 0	
మినుములు ,, డిటో	17 0 0	19 0 0	
ఉలలు ,, ర 195	1 0 0	14 0 0	
3. నూనెపప్పులు.			
సువ్వులనూనె బా 1-కి	158 0 0	156 0 0	
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	25 0 0	
కొండాపురంజేరు సెనగపప్పుబా1-కి,	54 0 0	56 0 0	
ఇతరప్రదేశము ,,	50 0 0	52 0 0	
జేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 128 మిమె	122 0 0		
ఆముదము బా 1-కి	118 0 0	119 0 0	
4. చిల్లరవస్తువులు.			
చాయపసుపు బా 1-కి	72 0 0	75 0 0	
కూరపసుపు ,,	48 0 0	48 0 0	
మిరపకాయలు(గుంటూరుబి) బా 1-కి	112 0 0	180 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖున 1-కి	రు 40,45		
కాళిపాస్తీపాయకట్టు		50,55	
తెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి	21 0 0	56 0 0	
5. ఇనుము.			
పట్టారకం బా 1-కి	80 0 0	82 0 0	
చదరం	81 0 0	82 0 0	
రవుండు	26 0 0	82 0 0	
6. నూలు.			
నెం 20 బెన్ని సింహం యా		6 14 0	
నెం 6 బెన్ని ధర		8 14 0	
నెం 24 ,, లాకి		6 0 0	
నెం 60 ,, కారం బెన్ని		9 0 0	
నెం 40 ,,		10 0 0	
నెం 44 ,,		5 8 0	
నెం 20½ న్యూకాట్		6 5 0	
నెం 12½ చూళ		5 6 0	
నెం 16½ ,,		5 12 0	
నెం 20½ కాపురజీ		6 4 0	
నెం 40 జుమ్మరు		10 0 0	
నెం 44 సాండ్		5 2 0	
నెం 4 బెన్ని		8 10 0	
7. దూది.			
బోంబావెట్టు బాదవ 1-కి	రు 800 0 0		
పల్నాడుదూది ,,	145 0 0		
8. లోహములు.			
వెండి 100 తులంకు	60 4 0		
బంగారు, తులము 1-కి	21 0 0	21 2 0	
సవరము 1-కి		13 12 6	
ఇత్తకి బా 1-కి	288 0 0	288 0 0	
రాగి బా 1-కి	255 0 0	260 0 0	

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి నెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంతచూరముతో పండ్లుతో ముటవలన చిగుళ్లు గట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకూడకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు మత్స్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమృతంజనండ్లిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చుట్టూ రుచులు

ఒకసారి } ఈ రెండు సుగుణములు గలిగినట్టి } దీని
 దీనిని } లోకమయహరకస్తూతిమాత్రలు } నిజమును
 4వయోగించి } గ్రహింపుడు.

Regd TradeMark అమృతజ్యమైన ఓషధులు, కస్తూరి కుంఠముపువ్వు మొదలగునవిచేర్చి కాస్తూతికముగా తయారుచేయబడినవి. 594

సాధారణముగా పలువిధ జ్వరములు, జలంబు, దగ్గు, అజీర్ణము, పిల్లలపడితము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అజీర్ణ భేది, క్షేమ, కడుపుబ్బరము, బలహీనత, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము, అజీర్ణచే గలుగు కడుపునొప్పి మొదలగువాటికి వైద్యాయుధము వంటిది. అనుపాన పత్రమునూపి పంపబడును. కాల, దేశ, లింగ వయస్సు భేదము తక్కువగా పిల్లలనుండి వాడబడి, ప్రశంసించబడుచున్నది. పసిబిడ్డలకు, బాలింతలకు అస్యుతమువంటిది. 250-800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర 0 4 0, పోస్టుఖర్చు 0 4 0, పోస్టుఖర్చుతో పహా 6 కి రు 1 8 0, 12 కి 2 18 0, 25 కి రు 5 8 0.

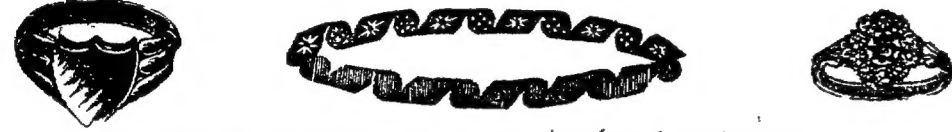
ముఖ్యగమనింపు:— మా కస్తూరి మాత్రలనల గలుగుచున్న అమృతమైన సుగుణము చూచి బహుశా అనేక కృత్రిమ కస్తూరి మాత్రలు విక్రయించబడుచున్నవి. మానపోతుంటే మా వర్తక గుణమునుచూచి తీయుడు. ప్రతివూరిలోను ప్రతి దుకాణమునందు దొరుకును. చివగరత్న పాశ్చిపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొవైటరు,

శ్రీ సీతారాఘవవైద్యశాల, మైసూరు

BEST INDIAN PAIN BALM.
 Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

కాసుబంగారమునకును, మంచి వెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.
కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల
 వస్త్రకులు 437/3' టంకసాలపిథి, సాహుకారుపేట మద్రాసు. 3137

దరఖాస్తును పంపిన క్యాటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుశెట్టిపిథి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు, విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు:

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వరాది శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును) ౧-౮-౦
- 2 బంపపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచించబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపులమగుపీఠిక గలదు. ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౮-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): రాయనం వేంకటశివుడుగారు ౦-౮-౦
- 5 నీతి: ఇది యొక యుక్త్యుపనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్త రెండువేలండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేక భాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తినిగన్నది. అనువాదకులు వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౮-౦
- 6 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. ఏ. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠమగు విద్యానగరము (హంపిశిలిముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతజీర్ణస్థితియు నిందు వర్ణితములైనవి. వెలువడుచున్న గ్రంథములు
- 7 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీపసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించినకృతులును నిందు వేర్వేరుబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 8 భీష్ముడు: (యదంతముల నాటకము) నార్సేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్సను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. ౧-౮-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

మహాదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8
 నిండుక్యాలికొబ్బెందు ఫెదర్ వెలు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులుప్రత్యేకము.
 పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపిథి, మద్రాసు.

ప్రశ్న : 598
 భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులునాయుటకు రు 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న నాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275
 హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

త్యాగరాజ గ్రంథమాల

- 1 ఇదేమేపిల్లా ఈలాగు మారిపోయినావు 0-1-6
 - 2 అయ్యో నీవు నామగదా 0-1-0
 - 3 ఏమే ఒకరినుండియొకరు ఇద్దరముచెడిపోతివి 0-2-8
 - 4 మధ్యపానము 0-3-8
 - 5 శ్రీ త్యాగరాజాష్టోత్తర శతనామావళి, అంజనేయస్తోత్రము, త్యాగరాజ చరిత్రము. 0-4-0
- ఈగ్రంథములు బెంగళూరు నాగరత్నముచే రచియింపబడి చదువుటకు స్వాగతముగా నుండును. ఎలయువా రీక్రింది చిరునామాకు న్రాసికొనవలయును.
 త్యాగరాజ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము (8705) శ్రీవివాసయ్యరపిథి, మద్రాసు.

వృద్ధులారా

1. పోలోన ఏల పహించెదరు? మీకు మరల పూర్తియైన బలము, మదము, కావలెనన్న నా "వృద్ధ బాంధవు" ని నేవింపుడు.
 2. ఈ నా "వృద్ధ బాంధవుడు" ఇంగ్లీషుమందువలె ఒక్కసారి తళుక్కునుని మరువాటికి మాయమగునదికాదు. దీనిబలమి 100 సం॥ వరకు యుండును.
 - 3 ఇది హిందూదేశమున జనించిన సిద్ధులన అనుగ్రహించబడినది.
 4. ముసలివారికి ఏవై దుర్బలమును మందుపట్టదని చెప్పి, తలదాచుకొనును. ఈ "వృద్ధ బాంధవు" డబ్బి పిరికిపంద గాదు.
 5. "యత్ జరా, వ్యాధి, నాశాయ, తద్రసాయనం" అని ఎరుంగుదురు. ఇది అట్టిది.
 6. యామందు అన్నితత్వములవారికి చక్కగా పని చేయును.
 7. (0-6-0) ఆరుఅణాల తపాబిళ్లలు పంపిన వారములోగా, 5 కోజులకు మందు సాంపిలు పంపుదును. 41 కోజుకు మందు ప్రస్తుతము రు 15 లు మాత్రమే.
 8. ఎలయువారు 8 ప్లయకార్డువ్రాసిన జాబును, తపాలబిళ్లలుపంపిన మచ్చుమందును బడయగలరు. 3655
- చిరువోలు రామచంద్రరావు,
 అపూర్వచికిత్సాపరిశోధకుడు, కవుతరం, కృష్ణాజిల్లా

మదన కామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము— మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, శుక్ల నష్టము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, విర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0
 పాలగుగంధిలేహ్యము— రక్తకుడికి శ్రేష్టమయినది సహమేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరదర్బరొగములు క్షీణనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలును. 20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు వేరు. 3351
 పి.కె.వి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా